

Motiivi

2 • 2018 JHL – Julkisten ja hyvinvointialojen liitto

TYÖNHAKU ON MUUTTUNUT

Opi uudet niksit

AKTIIVIMALLI

Kuohuttaa edelleen

LUE MYÖS

Minkä
kirjan luit
viimeksi?

Palomies
on
erimies

#metoo
Saako
töissä
koskettaa?

JUHA HURME

**METSÄN
POIKA**

Lähde Livohkaan!

Varaa nyt lomasi, Livohkassa on hyvää tilaa loppiaisesta juhannukseen.

Majoitus-, ravintola- ja ohjelmapalvelut

Ajantasaiset hinnat ja varausohjeet löydät nettisivulta www.jhl.fi/livohka

Lomakeskus Livohka sijaitsee Posiolla, kalaisan ja kirkasvetisen Livojärven rannalla.

Ja jos haluat vielä laajentaa reviiriäsi, voit tehdä käteviä päiväretkiä. 70 km:n säteellä Livohkasta tavoitat muun muassa Korouoman retkikanjonin, Riisitunturin kansallispuiston, Pentikin tehtaanmyymälän, sekä Kuusamon käyntikohteet.

SISÄLTÖ

18

JHL kouluttaa jäseniään myös verkossa.

20

Eija Muhonen on käteellyt Bill Clintonia

42

Mitä kuuluu neuvotelupöytiin?

– Olen elämäni kunnossa, mutta jaksanko 68-vuotiaaksi?

PÅ SVENSKA

26

Cyckel hjälper med arbetspusslet

45

Entusiastisk fiskare

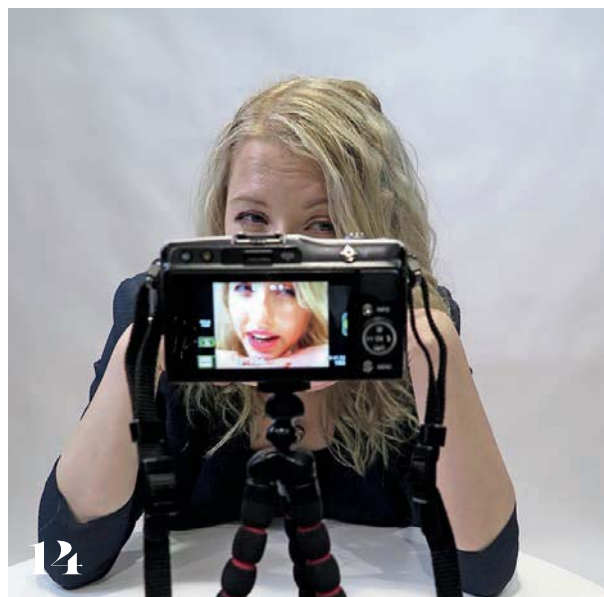
48

Förhandlingsresultat i kommunsektorn

08

Palomies Janne Sipolan löytää Kanta-Hämeen pelastuslaitokselta.

SISÄLTÖ

08

Palomies Janne Sipolan sixpack on erinomaisessa kondiksessa.

14

Työnhakuun ei riitä kynä ja paperi, tarvitaan myös digiosaamista.

18

Verkkokursseilla sisältö on yhtä priimaa kuin lähiopetuksessa.

22

Saako töissä enää koskettaa?

25

Kalevalan päivänä 28.2. on hyvä syventyä kotimaiseen kirjaan.

26

Jan Rundts arbetsdagar består av många olika bitar.

28

Kirjailija Juha Hurmeen ihanne-maailmassa vallitsisi joutilaisuus.

36

Maja Tiili tuntee 13 eri päiväkotia.

45

På vintern fiskar Mikael Peldan ett par gånger i veckan.

PALSTAT

25 Raati

36 Minä numeroina

44 Laki

47 Kysy ihmeessä

50 Kolumni

TYÖNHAKIJA, LUE AINAKIN NÄMÄ:

TYÖNHAKU TÄNÄÄN

Perinteisen hakemuksen ja CV:n laatiminen pitää edelleen hallita. Mitä kaikkea muuta? **Sivu 14**

SUSI SYNTYESSÄÄN

Aktiivimalli kiukuttaa niin työttömiä kuin palkansaaajia. Lue juttu, niin tiedät miksi. **Sivu 38**

UUSI TYÖAIKALAKI

Suomen hallitus sorvaa uutta työaikalakia ja ehdottaa muun muassa jaksotyön käytön laajennusta. **Sivu 34**

Sopien, yhdessä – ei sanellen

Nämä liittokohtaiset sopimusneuvottelut ovat olleet yhtä jännittävät kuin joulun odotus lahjatoiveineen. Liitto on hionut yhdessä jäsenistön kanssa tavoitteita pitkän kuivan korotuskauden jälkeen. Takana on karvas pettymys kilpailukykykesopimukseen - pidennetty työaika ilman korvausta ja lomarahojen määräaikainen leikkaus julkisen sektorin työntekijöiltä. Näiden pettymysten jälkeen liittokohtaisiin neuvotteluihin kohdistuneet odotukset ovat olleet äärivirittyneet.

Sopimusneuvotteluja ei kuitenkaan käydä tyhjiössä. JHL:n jäsenten tavoitteet ovat aina osa sopimuspyytien kokonaisuutta. On siis pystyttävä sovittamaan meidän

tavoitteemme toisten tavoitteisiin. Vanhoista sopimuksista on luotava uutta työelämän lainalaisuudet ja todellisuus tunnistaen. Yksinkertaisesti: neuvottelijoiden on tiedettävä jäsenistön tarpeet työelämässä. Paras resepti tavoitteen saavuttamiseksi on se, että muutkin haluavat ottaa tavoitteemme yhteiseksi tavoitteeksi. Neuvottelut ovat aivan oma taitolajinsa. Pöydän ulkopuolelta on helppo huudella, mutta työ neuvottelupöydässä on hikistä puuhaa: lujaa sanapainia ja tavoitteiden sovittelua.

JHL:n tavoitteet tälle sopimuskierrokselle olivat hyvät. Halusimme mahdollisimman suuret yleiskorotukset, jotta pienipalkkaisten ostovoima paranee. Sekalinjalla taataan pienipalkkaisille aidosti lisää rahaa kukkaroon. Sopimuksen keston on hyvä olla sellainen, että tulevissa neuvotteluissa löytyy painetta, jos tarve vaatii. Henkilöstön edustajille pitää saada paikallisuuteen painottuvia neuvotteluja varten riittävästi koulutusta, ajankäyttöä ja korvausta. Työsuojeluvaltuutettujen asemaa on nostettava luottamusmiesten tasolle. Työpaikkaohjaajien asemaan tarvitaan parannus, sillä ammatillisen koulutuksen uudistus tuo työpaikoille kasapäin opiskelijoita. Palkkaohjelma on tarpeellinen, jotta emme jää julkisena sektorina teollisuuden ja vientialojen palkka-kehityksestä jälkeen. Lomarahaleikkauksen kompensatio ja ison paikallisen erän jakaminen vaatii perälautaa. Pääsimme myös mukaan sote-työryhmään, jossa rakennetaan vahvaa, uutta sotemaailmaa. Nämä kaikki saatiin.

Neuvottelu-urakka on ollut vaativa ja vienyt aikaa. Haluan kiittää JHL:n osaavia ja taitavia neuvottelijoita työehtosopimustyöryhmissä. Suuri kiitos järjestöllisestä voimasta yhdistyksille, aktiiveille, jäsenille, aluetoimistoille, ajassa mukana pitävälle viestinnälle, mielikuvia luovalle markkinoinnille - koko JHL:n väelle, työnantajan edustajille ja pääsopijoille. On ollut mielenkiintoista aikaa työskennellä kanssanne ja huomata että yhteistyössä on voimaa!

Päivi Niemi-Laine, puheenjohtaja

200
tuhatta
jäsentä

JHL:N AMMATTIALAT

- Ravitsemis- ja puhtausalan ammattilaiset
- Kasvatuksen ja ohjauksen ammattilaiset
- Sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset
- Tietotyön ja hallinnon ammattilaiset
- Tekniikan ja liikenteen ammattilaiset
- Turvallisuuden ammattilaiset

100
työ- ja
virkaehto-
sopimusta

Yliopisto shoppaili

HELSINGIN YLIOPISTON KIINTEISTÖPALVELUT OY vaihtoi helmi-kuun alussa työehtosopimuksen itselleen edullisempaan mutta henkilöstön kannalta heikompitasoiseen tessiin. Taulukkopalkat säilyivät ennallaan, mutta leikkauksia tuli lauantai- ja muihin lisiin.

- Lisäksi uusien työntekijöiden vuosilomat lyhenevät heti 2-8 päivää työsuhteen keston mukaan. Nykyisten työntekijöiden, jotka ovat loma-oikeudet ansainneet, lomat lyhenevät kolmen vuoden siirtymäajan jälkeen, kertoo JHL:n pääluottamusmies **Katja Merinen**.

Myös henkilöstön sairausajan palkat heikkenivät merkittävästi tessin vaihdon yhteydessä.

Alun perin kiinteistöpalveluyhtiö aikoi vaihtaa työehtosopimuksen PAMin neuvottelemaan yksityisen kiinteistöalan tessiin, mutta JHL:läisen henkilöstön 24. tammikuuta järjestämä mielenilmaus ja päivän kestänyt työnseisaus lievensivät hieman työnantajan kantaa.

- Uuden sopimuksen pohjana on vanha yliopiston työehtosopimus. Uusi on tasoltaan parempi kuin meille ensin tarjottu kiinteistöalan tes, mutta ei likikään niin hyvä kuin entinen, sanoo Merinen.

Helsingin yliopisto yhtiöitti kiinteistö- ja tilapalvelut omistamaansa yhtiöön tämän vuoden alussa.

HELSINGIN YLIOPISTON KIINTEISTÖPALVELUT työllistää noin **290** henkilöä. Valtaosa on siivoojia (123), vahtimestareita (65) ja kiinteistöhoitajia (18).

Työllisyysaste on noussut 70,7 prosenttiin. Se tarkoittaa lisää työtä, verotuloja ja hyvinvointia.

Asikkala – liikkuvin kunta

Suomen liikkuvin kunta on Asikkala. Valinnan tekivät Kuntaliitto, Terveuden ja hyvinvoinnin laitos THL ja Olympiakomitea sekä Urheilugaalan raati, johon kuului 300 eri alojen edustajaa ympäri Suomen.

Ensimmäisen kerran järjestettyyn kilpailuun osallistui kaikkiaan 100 kuntaa.

Päijätämäläisessä, noin 8 300 asukkaan Asikkalassa on kattava ja monipuolinen lähiliikuntapaikkaverkosto. Kaikki sen omistamat liikuntatilat ovat maksuttomia kuntalaisille ja jokaisessa päiväkodissa on liikuntavastaavat.

Lisäksi Asikkala tarjoaa terveytensä kannalta liian vähän liikkuville kuntalaisille helpon pääsyn liikunta-neuvontaan.

Tyytyväisyys kuntapalveluihin parani

Yhdeksän kymmenestä on pikemminkin tyytyväinen kuin tyytymätön kotikuntansa palveluihin. Tulos käy ilmi Kuntaliiton kyselytutkimuksesta, johon vastasi 12 000 suomalaista.

Eniten peukutuksia saavat kirjastopalvelut, jätehuolto, äitiys- ja neuvolapalvelut, kansalais- ja työväenopistot sekä liikuntapalvelut. Myös kunnalliset kierrätyskeskukset ja esiopetus keräävät kiitosta.

Vähiten tyytyväisiä vastaajat ovat toimeentulotukeen, lapsiperheiden kotipalveluun, katujen ja teiden kuntoon sekä vanhusten laitoshoitoon.

Vastaava kysely on tehty säännöllisin välein vuodesta 1996 lähtien. Tyytyväisten osuus nousi selvästi kaksi vuotta sitten tehdystä kyselystä.

12 000

kansalaista vastasi Kuntaliiton kyselyyn vuoden 2017 aikana.

91 %

vastaajista pitää kirjastopalveluja melko tai erittäin hyvinä.

8/10

on tyytyväinen kotikuntansa äitiys- ja neuvolapalveluihin.

Uudistus laskee palkkoja

Ulosoton rakenneuudistus keskittää palveluja ja uhkaa heikentää joidenkin ulosottomiesten ansioita jopa 40 prosenttia vuodessa.

Ulosoton rakenneuudistus toteutuu ensi vuoden alussa. Sen seurauksena 22 nykyistä ulosottovirastoa yhdistetään yhdeksi valtakunnalliseksi ulosotto-organisaatioksi ja palvelut keskitetään viidelle paikkakunnalle.

– Ulosoton asiakkaille uudistus tarkoittaa henkilökohtaisen asiointimahdollisuuden heikkenemistä ja henkilökunnalle työmatkojen pidentymistä ja muuttoa pitkienkin matkojen päähän, ennakoii Suomen Kihlakunnanulosottomiesten Yhdistyksen puheenjohtaja **Harri Lepolahti**.

Neuvottelut uudistuksen jälkeisestä palkkausjärjestelmästä ovat edelleen kesken.

LUE KOKO JUTTU motiivilehti.fi > Ulosotto muuttuu: Palkkoihin 40 prosentin lovi?

Kokopäiväraha nousi

Vuoden 2018 alussa joidenkin verovapaiden matkaja muiden kulukorvausten määrää tarkistettiin ylöspäin.

Kilometrikorvaus oman auton käytöstä nousi 5 000 ensimmäiseltä kilometriltä 42 senttiin ja sen yltävältä osalta 38 senttiin kilometriä kohden.

Myös moottoriveneen ja -kelkan sekä mönkijän kilometrikorvaukset muuttuivat.

Aterikorvauksen enimmäismäärä nousi vuoden alussa 10,25 eurosta 10,50:een.

Lisäksi tapahtui muutoksia päivärahoissa. Kotimaan kokopäivärahan suuruus nousi vuoden alussa 42 euroon. Osapäiväraha säilyi ennallaan 19 eurossa.

Ulkomaanpäivärahoihin on tehty kustannustasoa ja valuuttakurssimuutoksia seuraavia muutoksia.

LISÄTIETOA vero.fi

Vuosaaren ihme kiinnosti

Viime Motiivin (1/2018) kiinnostavin juttu oli lukijoiden mielestä vanhusten kotihoidosta kertonut artikkeli.

Jutussa kerrottiin, kuinka Helsingin Vuosaari 1 -kotihoitoyksikkö oli onnistunut suitsimaan etenkin aamuihin kuuluvaa kiirettä ja vähentämään henkilöstön sairauspoissaoloja. Samalla työn mielekkäys oli parantunut ja asiakkaiden elämänlaatu kohonnut.

Vuosaaren ihme tehtiin pidentämällä työvuoro yhdeksään tuntiin ja siirtämällä kiireettömät tehtävät aamusta iltapäivään tai viikonloppuun. Työtä on 2–4 päivää. Sitten on 2–3 päivän vapaajakso, joka auttaa henkilöstöä palautumaan henkisesti ja fyysisesti kuormittavasta työstä.

Juttu oli otsikoitu ”Kotihoidon päivään tuli väljyyttä”.

Onni suosi seuraavia palautteen antajia: Tuija Norolahti, Pori, Kirsi Hakkarainen, Joensuu ja Jaakko Tiinanen, Helsinki.

ANNA PALAUTETTA tästä numerosta 5.3.2018 mennessä: motiivilehti.fi/palaute

Kotihoidon päivään tuli väljyyttä

Kotihoidon kiireelle voi pistää kamppoihin. Tämä on havaittu Helsingin Vuosaarissa, jossa asiakastyö, päivittäiset tehtävät ja vuorot suunniteltiin uudella tavalla. Tuloksena on enemmän aikaa asiakkaille ja turme oman työn hallinnasta.

Ulla Puustinen kuvaa 2018. Kuvapankki/Seura Pori ja Ulla Puustinen

3 X ASIA

Lastensuojelu kriisissä

Lastensuojelun tilanne on entisestään vaikeutunut. Tämä käy ilmi Kuntaliiton kyselystä.

Kyselyn mukaan päteviä sosiaalityöntekijöitä ei ole tarpeeksi ja sijaisista on huutava pula. Pahimmillaan yhdellä työntekijällä on vastuullaan 130 lastensuojeluasiakkuutta.

Lisätietoja kuntaliitto.fi

Perhevapaaudistus karille

Hallituksen ajama perhevapaaudistus kaatui poliittisiin erimielisyyksiin ja rahaan. Tällä vaalikaudella asiaan ei enää aiota palata.

Uudistuksen tavoitteena oli tasata perhevapaiden käyttöä äitien ja isien kesken, parantaa naisten työmarkkina-asemaa ja ylipäättään helpottaa työn ja perheen yhteensovittamista.

Nykyisin äidit käyttävät valtaosan perhevapaista. Siksi uudistuksen tavoitteena oli lisätä isille korvamerkitä osuutta vapaista ja porrastaa kotihoidontukea sen keston perusteella. Lisätietoja stm.fi

171 ratkaisua riitoihin

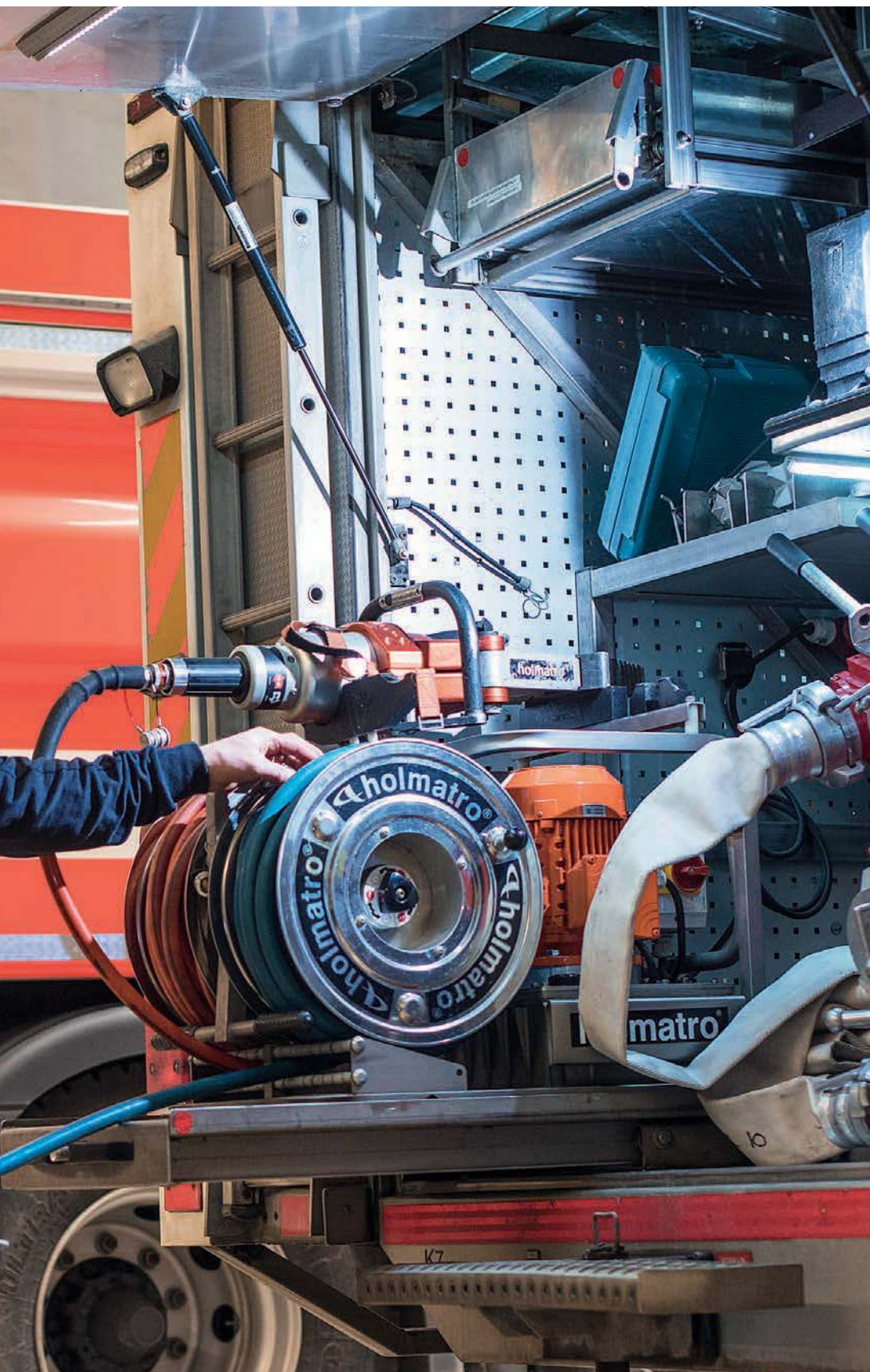
Työtuomioistuin ratkoi viime vuonna 171 työelämää koskevaa riita-asiaa. Valtaosa riidoista koski joko työrauhavelvoitteen rikkomista, palkkaerimielisyyttä tai lomautus- ja irtisanomissuojaa.

Työtuomioistuin käsittelee työ- ja virkaehtosopimusten soveltamisesta ja tulkinnasta johtuvia riitoja ja työrauharikkomuksia. Lisätietoja oikeus.fi

Aika kova jätkä!

HÄMEENLINALAINEN Janne Sipola on työskennellyt palomies-pelastajana vuodesta 2000 lähtien. Sipolassa on myös mekaanikon vikaa. Keskimmaisessä kuvassa hän huoltaa hydraulista levitintä.

Janne Sipola on elämänsä kunnossa. Jo nelikymppisenä hän kuitenkin miettii, mitä sitten, kun fyysinen kunto ei riitä savusukellukseen ja muihin vaativiin pelastustehtäviin. Sama huoli on jokaisella palomiehellä.

teksti Ulla Puustinen kuvat Sami Perttilä

SAVUSUKELLUS kysyy kovaa kuntoa, malttia ja suojavarusteita. Paineilma-laite ja hengitysmaski ovat Janne Sipilän henkivakuutus.

Toimistotöissä ei tarvitse miettiä, riittääkö fyysinen kunto lakisääteiseen eläkeikään asti. Palomiehillä tämä ajatus hiipii mieleen jo kolmevitosena, viimeistään nelikymppisenä.

Syynä on vuonna 1989 toteutettu eläkeuudistus, jossa luovuttiin ammatillisista eläke'istä. Sitä ennen palomiehet pääsivät eläkkeelle 55-vuotiaana, usein täysin palvelleina.

Nykyään palomiesten eläkeikä on 65 vuotta, sama kuin muilla.

- Ei riitä, ei riitä! Minun ikäluokallani se on lähellä seitsemäkymmmentä, sanoo Kanta-Hämeen pelastuslaitoksella työskentelevä palomies **Janne Sipilä**.

Näin se menee: Vanhuuseläkkeen alaikäraja nousi viime vuoden alussa 63 vuodesta 65:een niin, että eläkeikään tulee kolme kuukautta lisää vuodessa. Vuonna 1955 syntyneiden vanhuuseläkeikä on 63 vuotta 3 kuukautta ja 1962 syntyneiden täydet 65 vuotta.

Vuoden 2025 jälkeen eläkeikä nousee sitä mukaa, kun väestön keskimääräinen eliniänodote kasvaa. Vuonna 1978 syntyneen Sipilän tavoite-eläkeikäksi työeläkelaskuri naksuttaa huihat 68 vuotta ja 10 kuukautta.

- Pitäisi jaksaa heilua näissä vehkeissä vielä 27 vuotta. Palomies on kova jätkä, muttei sentään noin kova, hän sanoo.

Moni palomies opiskelee

Ensi marraskuussa 40 vuotta täyttävä Sipilä punnitsee kylmän viileästi vaihtoehtoja oman tulevaisuutensa varalle.

- Yleensä paikat prakaavat viimeistään 55-vuotiaana, minkä jälkeen pitäisi löytää kevyempää työtä lähes 15 vuodeksi. Tykkään palo- ja pelastusalan hommista, joten olisi harmi vaihtaa kokonaan alaa. Yksi vaihtoehto on pyrkiä hyvissä ajoin jatkokoulutukseen, ensin paloasimieheksi ja sen jälkeen palomestariksi.

Nykyään Sipilän työajasta kuluu noin kaksi kolmannesta palomiehenä ja loput ensihoitotehtävissä ambulanssissa.

- Pelastajan koulutukseen sisältyy perustason ensihoito. Muu kuin ensihoito ei oikein nappaa, ja siksi sairaanhoitajaopinnot eivät ole tämän hetken top kymmissä.

Omaa tulevaisuuttaan pätkäilevät Sipilän mukaan muutkin samanikäiset kollegat.

- Aiemmin monet palomiehet tekivät vapaapäivinä toista työtä, mutta nykyään enää aika harva. Sen sijaan monet opiskelevat, sillä kukaan ei halua jäädä tyhjän päälle, jos ei enää kykene töihin tai läpäise vuotuisia kuntotestejä.

24 tuntia putkeen

Kanta-Hämeen pelastuslaitos työllistää noin 200 henkilöä, joista 70 Hämeenlinnan paloasemalla. Viittisenkymmmentä heistä on palomiehiä ja näiden esimiehiä, loput ensihoitajia. Miehitettyjä paloasemia on Hämeenlinnan lisäksi Riihimäellä, Forssassa ja Janakkalassa.

Kanta-Hämeessä painetaan pitkää päivää: palomiesten ja ensihoitajien työvuoro kestää 24 tuntia putkeen.

- Tämä on hyvä malli, vuorokausi töitä ja kolme vapaata. Silloin on riittävästi aikaa vetää lonkkaa ja palautua seuraavaan työvuoroon, Sipilä mieltii.

Työvuoro alkaa ja päättyy aamukahdeksalta. Työt aloitetaan kokoontumalla paloaseman kalustohalliin, aamuapelliin, jolloin esimies tarkistaa ja tasaa koko pelastuslaitoksen henkilöstövahvuuden.

- Nyrkkisääntönä on ambulanssiin ensihoitaja ja paloautoon palomies. Mutta jos huomataan, että Forssan ambulanssista puuttuu hoitaja, yksi meistä lähtee paikkaamaan.

Aamupäivän töihin kuuluu tarkistaa sammutuskaluston ja muiden laitteiden kunto ja varmistaa, että paineilmalaitteiden säiliöt ovat täynnä.

ENSIHOITOTEHTÄVISSÄ kuluu noin kolmannes palomies Janne Sipilän työajasta. Ambulanssissa työparina on aina koulutettu ensihoitaja (AMK).

- Tämän pojan eläkeikä on 68 vuotta ja 10 kuukautta!

- On helpompi hengittää, kun laitteessa on ilmaa, Sipola esittelee pulloa ja siihen letkuin kiinnitettyä maskia, omaa henkivakuutustaan.

Nostolavalla yläilmoihin

Jos hälytyksiä ei tule, jatkuu päivä erilaisissa ammattitaitoa ylläpitävissä harjoituksissa. Tänä päivänä osa miehistöstä on käynyt harjoittelemassa vesipelastusta jäisellä Aulangonjärvellä ja kiuattelee märkäpukuja kalustohallissa. Toisilla on yhteistoimintaharjoitus ensihoidon kanssa.

Hälytyssireenin soidessa harjoitukset keskeytyvät ja lounaskin jää lautaselle, sillä palomiehillä on 60 sekuntia aikaa rynnätä autoille ja kurvata ulos tallista. Kypärät ja paineilmalaitteet odottavat käyttövalmiina autossa ja sammutushaalarit siistinä myyttynä auton vieressä.

- Saappaat on tungettu valmiiksi lahkeisiin. Sen kun hypäät kenkiin, kiskaiset haalarit ylös ja takin päälle, Sipola näyttää mallia.

Kaikilla Kanta-Hämeen palomiehillä on savusukellus-pätevyys. Sipilalla on ”pahvit” myös nostolava-auton kuljettamiseen, joten hän vastaa vuorollaan sen ajamisesta ja 44-metrin tikkaiden ohjaamisesta turvakorista käsin yläilmoihin.

- Nostolava on tarpeellinen rakennuspaloissa. Tykki mukaan koriin, jotta vettä voi ruiskuttaa liekkeihin ylhäältä päin.

Palomiehen kuntokoulu

Palomiehen työ vaatii henkisen kantin lisäksi hyvää fyysistä kuntoa. Niinpä kuntosaliharjoittelu kuuluu pakollisena jokaisen palomiehen työpäivään – treenata voi kaksi tuntia työvuoressa ja tilanteen salliessa enemmänkin. JHL:läinen palomies Janne Sipola esittelee oman treeniohjelmansa, joka parantaa hapenottokykyä, tasapainoa ja vartalonhallintaa.

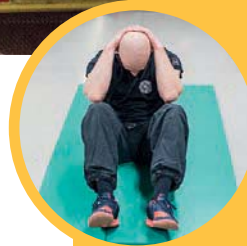
Ruista ranteeseen

Janne Sipola harjoittelee mieluiten kahva-kuulalla tai pienillä painoilla ja pitkillä sarjoilla. Tosin 20-kiloinen teräksinen käsipainokin nousee kevyesti.

632 vatsarutistusta

Montako vatsalihasliikettä menee? – Kauanko sinulla on aikaa? Kerran vedettiin Salosen Villen kanssa kilpaa ja tehtiin kumpikin 632 vatsaa!

Tasapainoilten

Tasapainolautaa opettaa vartalonhallintaa. Se on tarpeen etenkin katoilla kiipeillessä.

Kuntopyörän selkään

Kuntopyörällä kohotetaan kestävyyskuntoa, eli sydän- ja verenkiertoelinten suorituskykyä. FireFit-testin läpäistäkseen hapenotto-kyvyn (VO₂max) on oltava 3,0-3,9 l/min.

Timmissä kunnossa

Janne Sipilän sixpack paljastaa, ettei hänen tarvitse rehkiä päästäkseen rantakuntoon.

- Palopaikalle mennään kiireellä mutta hallitusti, ei koskaan hosuen.

Pillit soiden mutta hallitusti

Pienenä poikana Janne Sipola haaveili kokin ammatista, mutta lukiossa suunnitelmat muuttuivat.

- Palo- ja pelastusalan monipuolisuus rupesi kiinnostamaan. Muutenkin tajusin, ettei minusta ole tuijottamaan koko päivää tietokoneen ruutua, ja siksi valitsin ammatin toisesta ääripäästä. Tosin tietotekniikka ui koko ajan myös paloautoon, navigaattori on välttämätön ja autoon asennetusta tietokoneesta saadaan tietoa kohteesta jo matkalla palopaikalle.

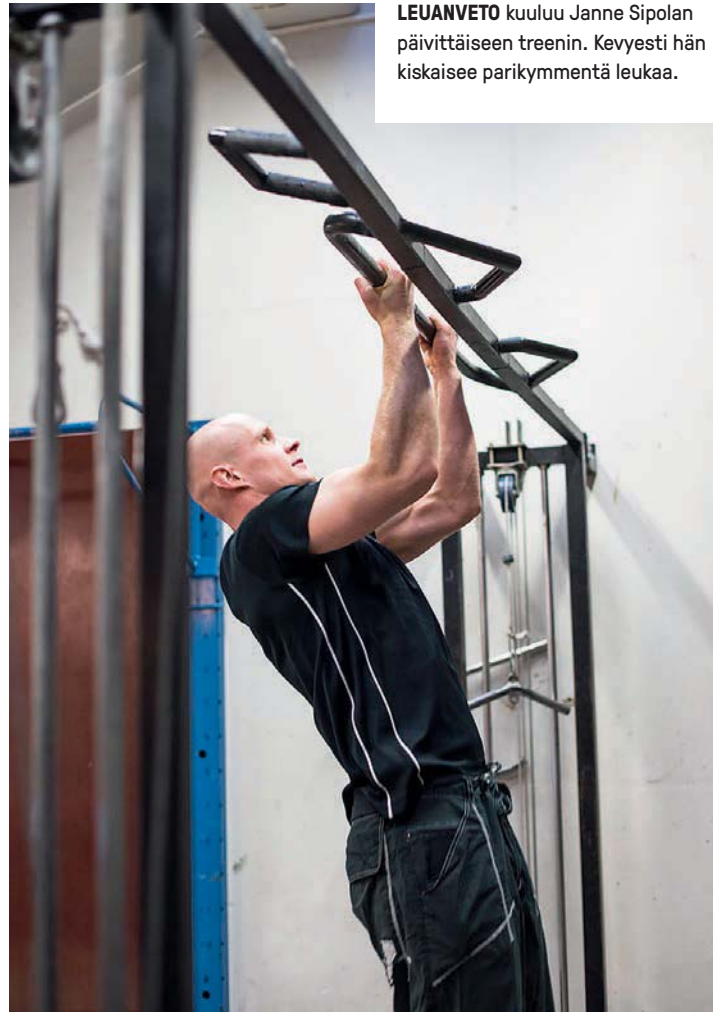
Viime vuonna Kanta-Hämeen pelastuslaitoksella oli yli 3 600 hälytystehtävää. Niistä liikenneonnettomuuksia oli 540 ja rakennus- ja muita tulipaloja 280. Ensivastetehtäviä kirjattiin 1 150.

- Kiireellisissä tapauksissa lähdetään pillit soiden, mutta hosua ei pidä koskaan. Kohteessa homma hoidetaan hallitusti, kootaan sitten kamat nippuun ja palataan asemalle - tai lähdetään seuraavalle keikalle.

Useimmiten palomiehet saavat pulasta autetuilta kansalaisilta kiitokset vaivanpalkaksi, mutta toisinaan soitetaan tyytymättöminä perään.

- Kesämökin pihassa saattaa olla kaatumaisillaan oleva koivu, ja meidät hälytetään turvaamaan ulkokuusi. Jos tilanne on akuutti, eikä tule hälytystä kiireellisempään kohteeseen, kaadetaan toki puu, mutta polttopuita ei ruveta sahaamaan. Siihen hommaan voi tilata metsurin! □

LEUANVETO kuuluu Janne Sipolan päivittäiseen treeniin. Kevyesti hän kiskaisee parikymmentä leukaa.

AMMATTINA Palomies

TYÖLLISYYSTILANNE
erittäin hyvä

LUKUMÄÄRÄ
noin 2 250

KOULUTUS
pelastajatutkinto (90 op)

PALKKA
säännöllisen työajan ansio noin 3 100 e/kk

FAKTA ALASTA

Pelastajatutkinto (90 op) antaa kelpoisuuden palomiehen, palomies-sairaan-kuljettajan ja pelastajan virkoihin. Opinnot kestävät kolme lukukautta, yhteensä 1,5 vuotta. Opiskelu on pääsääntöisesti lähiopiskelua, ja opiskelijalla on läsnäolo-velvollisuus.

Suurin osa palomiehistä ja palomies-pelastajista koulutetaan Pelastusopistossa Kuopiossa. Lisäksi Helsingin Pelastuskoulu kouluttaa palomiehiä ja paloiesimiehiä Helsingin pelastuslaitoksen tarpeisiin.

Pelastusopiston pohjakoulutusvaatimus on joko lukion oppimäärä, ylioppilastutkinto, ammatillinen perustutkinto tai ammattitutkinto. Alalle mielivän on osallistuttava ennen hakemista fyysisen toimintakyvyn testiin.

Valintakoetilaisuus koostuu 12 minuutin juoksutestistä, uintitaitotestistä ja fobiatesteistä. Lisäksi selvitetään hakijan psyykinen soveltuvuus alalle.

Pelastajakoulutukseen hakee vuosittain 300-500, joista 60 valitaan. Vain muutama nainen on läpäissyt kuntotestit ja valmistunut palomiehen ammattiin.

Palomiehet työskentelevät 22 alueellisen pelastuslaitoksen palveluksessa. Maakuntaudistuksen jälkeen niiden määrä supistuu 18:aan.

Suomen edullisin henkivakuutus
MAKSAA VAIN PIZZAN KUUSSA

Tee pieni päätös, jolla voi olla valtava merkitys. Henkivakuutus auttaa säilyttämään perheesi nykyisen elintason, jos toinen jää yksin pitämään huolta kaikesta. Järjestöjäsenenä saat Ifistä vakuutuksen jo muutamalla eurolla kuussa. Jos asia kiinnostaa edes pikkuisen, aloita katsomalla oma hintasi nyt heti.

henkivakuutuskuntoon.fi

Suomen edullisimman henkivakuutuksen (Vakuutus- ja rahoitusneuvonta FINE:n tekemä hintavertailu 9/2016) järjestöjäsenille myöntää Suomen vanhin henkivakuutusyhtiö, Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva.

**JÄSEN-
ETU**

A woman with blonde hair, wearing a black blazer, black top, and dark blue jeans, is juggling four blue and green balls. She is looking up and smiling, with her hands raised. The background is a plain white wall. The balls are in motion, creating a sense of dynamic activity.

Työnhaku tänään

Töihin sirkustempuilla, tekniikalla,
persoonalla, suhteilla, osaamisella
vai ihan uusin ideoin?

teksti ja kuvat Saija Heinonen

Jos on nykyajan työelämä silppua ja sälää, voidaan samaa sanoa myös työnhausta. Työnhaun välineitä ja väyliä on valtavasti, mutta ilman digitaalista osaamista putoaa auttamattomasti kerkasta.

Työpaikkaa ei enää löydä sunnuntain lehteä selaamalla tai työvoimatoimiston ilmoitustaululta. Harvoin myöskään vain marssimalla näyttämään naamansa työmaan pomolle.

Mistä sitten tietoa avoimista työpaikoista löytyy? No, sieltä internetistä tietenkin. TE-toimiston nettisivut, Oikotie, Monster ja Duunitori ovat työnhakijan avainsivustoja.

Motiivi pyysi tätä juttua varten näkemyksiä kolmelta henkilöltä, joille työnhakuasiat ovat hyvinkin tuttuja. Haastateltavina ovat keikkatyössä oleva kouvolaalainen henkilökohtainen avustaja **Annika Viantie** ja Keravalla asuva akateeminen työtön **Emilia Juvanoja**.

Työnhaun uusista tuulista kertoo Seuren (pääkaupunki-seudun kaupunkien, niiden yhtiöiden ja HUSin yhdessä omistama henkilöstöpalveluyhtiö) rekrytointivastaava **Kaarina Liimatainen**.

Opi omat vahvuudet

Perinteisen työhakemuksen ja CV:n merkitys työnhaussa ei ole kadonnut. Niiden laatimista ja myös muita työnhaun kikkoja on syytä opetella. Vaikka hallitsisikin työnhaun perusteet, pitää osaamista päivittää.

- Työnhakutaitoja tarvitsee ihan jokainen. Ne asiat, jotka hakiessa täytyy ottaa huomioon, muuttuvat koko ajan, miettii rekrytoinnissa pitkään työskennellyt Liimatainen.

Seure onkin tehnyt asiassa yhteistyötä oppilaitosten kanssa, jatkossa vieläkin tiiviimmin.

Annika Viantie kertoo, että myös henkilökohtaisen avustajan koulutukseen sisältyi jonkin verran työnhaun opastusta.

- Koulussa käsiteltiin esimerkiksi sitä, miten muuten kuin tekstin muodossa voisi tuoda omaa osaamistaan esiin.

Hän on pohtinut sitä, että tarvetta olisi koulutukselle, joka opastaisi löytämään omat vahvuudet ja tuomaan ne oikealla tavalla esiin. Suomalaisille kun on usein kovin vaikeaa pukea sanoiksi ja perustella omaa osaamistaan.

Emilia Juvanoja puolestaan ei ole kokenut tarvetta osallistua työnhakuvalmennukseen.

- Yliopisto opettaa ihmiset hakemaan tietoa ja oppimaan itse. Tarvittaessa aiheesta on löydettävissä esimerkiksi lukuisia graduja.

Älä vähättele, älä liioittele

Henkilöstöpalveluyhtiössä työntekijöitä pestaava Kaarina Liimatainen kuvailee hyvää työhakemusta kokonaisuudeksi.

- Ei ole vain yhtä asiaa, joka tekee hakemuksesta onnistuneen, eikä yhtä yksittäistä asiaa, jolla sen voi mokata.

Tärkeintä on huomata, että hakemukseen on panostettu ja siitä välittyy, miksi hakee nimenomaisesti kyseistä työtä. Liian

VIDEOHAKEMUS ja videohaastattelu ovat tätä päivää. Emilia Juvanoja on tottunut videohakemusten tekijä, mutta ei ihmettele sitä, että monille se on jännittävä paikka.

TYÖNHAKUVÄLINE kulkee aina mukana. TE-palveluihin, Kelaan, työttömyyskassaan, someen ja työnantajiin on nykyisin mahdollista olla yhteyksissä jotakuinkin pelkästään sähköisesti.

Kerro, miksi ja missä olet hyvä. Älä kuitenkaan väitä olevasi täydellinen.

ylimalkainen ei pidä olla, mutta toisaalta ylisanoja kannattaa välttää.

Viantie komppaa ja kertoo saamastaan vinkistä.

- Eräs työnantaja kertoi, että ei pidä missään nimessä sanoa, että olisin täydellinen työntekijä juuri sinulle. Sellaiset hakemukset menevät heti hylkyyn. Pitää osata olla muulla tavalla niin kiinnostava, että erottuu joukosta.

Juvanoja kertoo toisinaan soittavansa työpaikkaan ennen hakemuksen laatimista.

- Soitan, koska haluan tietää, kannattaako hakea. On turha käyttää tuntikausia hakemuksen tekoon, jos ei ole mitään saumaa saada paikkaa. Soittamalla jättää myös itsestään muistijäljen ja jää ehkä rekrytoijan mieleen.

Juvanoja tietää mistä puhuu. Hän arvioi lähettäneensä jopa tuhat hakemusta joulukuun 2016 jälkeen, määrissä on vaikea enää pysyä perässä.

- Okei, olen ehkä nuori, mutta mietin kyllä tarkkaan, miten teen hakemukset. Testaan eri tyylejä: joskus tosi asiallisia, toisinaan humoristisempia tai riskillä jopa vähän provosoivia, 25-vuotias hallintotieteiden maisteri luettelee.

Monet aiemmista töistään hän on saanut soittamalla suoraan työnantajalle.

- Akateemisessa maailmassa työn saaminen ei kuitenkaan onnistu vain soittamalla. Hakemuksia pitää väsäätä urakalla. Aina ei voi tietää, mitkä esimerkiksi valtion avoimista hau'ista ovat todellisia. Nimityskirjoista Juvanoja on huomannut virkojen täytön tapahtuneen yllättävän usein talon sisäلتä.

Haastattelu haltuun

Viantie kertoo menevänsä työhaastatteluun omana itsenään, panostamalla hieman ulkoasuun, ja miettimällä kunkin haettavan työn erityisvaatimuksia.

- Kannattaa miettiä, ettei lipsauta kovin pahoja sammakoita suustaan. Vaikka joskus jokin huonohko vitsi voi toimia haastattelun laukaisijana, tilannetta pitää kuitenkin osata lukea.

Rekrytoijan kannalta työnhakijan ulkoinen olemus on osa kokonaisuutta työnhakutilanteessa.

- Haettaessa esimerkiksi puhdistuspalvelu- ja keittiötehtäviin tai lasten pariin, ulkoisen olemuksen on hyvä tukea kokonaiskuvaa. Työnhakija viestii myös omasta osaamisestaan sillä, että hänellä on siisti, kuhunkin työhön sopiva olemus.

Videotyöhaastatteluun ei diginatiivi Juvanojalla ole kynnystä lähteä mukaan. Yleensä videohaastatteluosuuteen lähetetään kysymykset ja linkki, jota kautta niihin vastataan.

- Monesti on esimerkiksi kolme kysymystä, joihin pitää vastata, Juvanoja sanoo.

Kysymys tulevaisuudensuunnitelmista haastatteluissa saa Juvanojan hämmentymään.

- Nykypäivänä ei pysty päättämään, että minusta tulee sitä tai tätä. On pakko pitää suunnitelmat avoimina. Päämäärä on aina liikkuva. Työmarkkinoilla on pakko mennä sykleissä ja sen mukaan, mitä on tarjolla. Päämäärä voi toteutua vasta kahden vuoden päästä tai ei ikinä. Joskus se ei myöskään enää ole tavoittelemisen arvoinen.

Verkon ja verkostojen mahti

Paitsi verkko-osaaminen myös verkostoituminen on kova sana. Sosiaalisen median mahtiakaan ei tänä päivänä sovi ohittaa työnhaussa.

- Meillä on esimerkiksi Kaakkois-Suomessa avustajien verkkopalvelu Avustajainfo.fi, jossa työnhakija ja työnantaja kohtaavat toisensa, Viantie kertoo.

Juваноja miettii verkostojen roolia työelämässä. Ne suosivat tietynlaisia ihmisiä ja aiheuttavat epätaasa-arvoa.

- On vähän pelottavaa, jos ihmiset nähdään vain hyötymisen välikappaleina. Osaamisen pitäisi mennä edelle, ei se kenet tuntee.

Töihin ilman hakemusta?

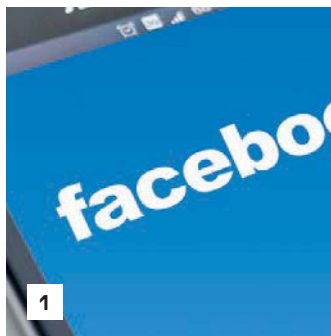
Seure lanseerasi vuoden alussa uudenlaisen työnhakumallin, jossa testattiin kuinka ketterästi on mahdollista palkata keittiöhenkilökuntaa. Työnhakija saapui paikalle walk in -rekrytilaisuuteen ja hänet haastateltiin saman tien. Päätöksen työsuhteesta sai heti.

- Kokeilu oli oikein onnistunut. Noin 50 kiinnostunut tuli paikalle, ja heistä työllistyi yli puolet. Muutama välittömästi, ja loput sen jälkeen, kun he toimitavat työn edellyttämän salmonellatodistuksen, Liimatainen kertoo.

Mallia aiotaan jatkossa hyödyntää muillakin aloilla. Walk in -rekrytoinnissa on mahdollista tuoda osaamisensa esiin myös tilanteissa, jolloin kirjallisen työnhakemuksen tekemisestä aiheutuu syystä tai toisesta harmaita hiuksia. □

Brändää ja näy somessa

Brändääminen on yksinkertaisimmillaan sitä, että laatii työnhakemuksen ja CV:n nimenomaisesti haettavan tehtävän mukaisiksi. Sosiaalisessa mediassa näkyminen on myös osa henkilön brändiä. Kannattaa kuitenkin pitää tiukasti mielessä, että mitä kerran nettiin laitat, se on sieltä myös löydettävissä. Koskaan ei voi olla varma voivatko hakutulokset vaikuttaa vaikka juuri työnhaussa.

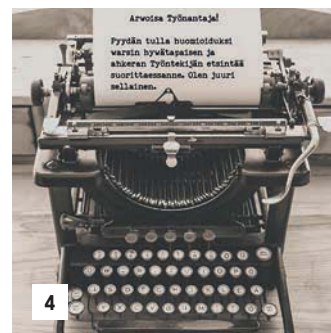
1

2

3

4

1 Facebook

Facebook-verkostoa kannattaa testata, kun on työpaikkahaku päällä. Kavereiden vinkkaamiin ja linkkaamiin työpaikkailmoituksiin on helppo tutustua. Siellä voi myös itse huhuilla vinkkejä.

2 LinkedIn

Palveluun voi ladata itsestään kaiken oleellisen työhön liittyvän tiedon, cv:stä työnäytteisiin ja suosituksiin. LinkedIn on erityisesti isojen organisaatioiden sekä headhuntereiden suosiossa.

3 Verkostoituminen

Verkostoituminen eli työnhakijan suhteet ja aiemmat kontaktit näyttelevät yhä merkittävämpää roolia työnhaussa. Pidä huolta verkostoistasi, myös vastakkaiseen suuntaan.

4 Hakemus

Työnhakemuksessa on hyvä tuoda esiin todellinen motivaatio ja osaaminen vastaamalla työpaikkailmoituksen kriteereihin. Ole sekä hakemuksessa että haastattelussa aidosti oma itsesi.

12 500

18%

Yhteensä 34 300:sta avoimesta työpaikasta oli määräaikaaisia viime vuoden kolmannella vuosineljänneksellä.

Koko maassa korkeakoulutettujen työttömyys on Akavan tilastojen mukaan pudonnut vuoden aikana lähes 20 prosenttia.

1

KOULUTUS
JHL-opiston
verkkokurssit 2018

KENELLE
Jäsenille ja
aktiiveille

PÄÄSYVAATIMUS
Tietokone ja
nettiyhteys

ILMOITTAUTUMISET
Jäsenpalvelu
24h:n kautta

2

Verkko madaltaa kynnystä

JHL tarjoaa entistä enemmän verkkokursseja, jolloin opiskelu ei ole sidottu aikaan tai paikkaan.

teksti Ulla Puustinen kuvat Ulla Puustinen ja Seija Johansson

Tämän vuoden alusta lähtien JHL:ssä on ollut päätoiminen verkkokouluttaja, jonka tehtäviin kuuluu ideoida uusia verkkokursseja, rakentaa sisältöjä yhdessä opettajien kanssa ja toimia niin opettajien kuin opiskelijoiden teknisenä tukena kurssien aikana.

- Lisäksi kehitän oppimisympäristöä, jotta verkko-opiskelu olisi yhtä sujuvaa, antoisaa ja tuloksellista kuin perinteinen lähiopetus, sanoo verkko-kouluttajaksi nimetty **Riitta Rossi**.

Rossi on monille jäsenille entuudestaan tuttu, sillä hän on toiminut pitkään opettajana ja puuhannut 2000-luvun alusta lähtien verkko- ja monimuoto-opetuksen parissa.

- Mutta vasta nyt digitaalisuus on lyömässä itsensä kunnolla läpi myös ay-koulutuksessa, hän iloitsee.

Uusi opiskelualusta käyttöön

Verkkokurssien opiskelualustana käytetään Discendumin Optimaa. Se on kuitenkin tarkoitus korvata jo toukokuussa tai viimeistään alkusyksystä saman yrityksen uudella Priima-opintoalustalla.

- Uuteen on helpompi rakentaa erilaisia kurssipohjia, ja siinä on aiempaa joustavampi keskustelufoorumi opiskelijoille, kertoo Rossi.

Juuri kommunikaation helppous on päivän sana myös verkkokoulutuksessa. Silmät innostuksesta palaen Rossi kertoo webinaareista, mooceista, videostriimauksesta ja muista digiajan ihmeistä, jotka

tekevät verkko-opiskelusta monipuolista ja vuorovaikutteista.

- Meillä on tarjolla mooc-kursseja, jotka sisältävät runsaasti videoita ja jotka opiskelija katsoo omaan tahtiinsa. On webinaareja, jolloin opettajaa voi seurata reaaliaikaisesti Youtubessa. Tällöin opettajalle voi lähettää kysymyksiä, ja hän voi vastata niihin kesken luennon.

Opiston kursseilla voidaan hyödyntää myös Skype-yhteyttä, jolloin opettajan ja opiskelijan vuorovaikutus on välitöntä ja kaksisuuntaista.

- Olen itse valtavan innostunut videoista opetuksen välineenä. Esimerkiksi tällä hetkellä tuotan materiaalia Sähköisten työkalujen käyttö -kurssille. Kyse on ensimmäistä kertaa verkkokoulutuksena toteutettavasta kurssista, jossa otetaan haltuun some-vaihtamisen kanavat Facebookista Twitteriin ja Instagramiin.

Osa kursseista työajalla

Johdantotason verkkokurssit ovat avoimia kaikille jäsenille, ja ne madaltavat kynnystä osallistua muuhun opiston koulutukseen.

- Lisäksi tarjolla on perustason verkkokursseja niin jäsenille kuin yhdistysaktiiveille sekä joitain syventäviä kursseja pidemmälle ehtineille, kertoo Rossi.

Puhtaiden verkkokurssien lisäksi voi osallistua myös monimuotokursseille, joissa verkko-opiskelu ja lähiopetusjaksot vuorottelevat.

1 Porilainen Ville Laiho osallistui Uuden luottamusmiehen verkko-kurssiin ja suositaa verkko-opiskelua muillekin.

- Tehtävät voi tehdä omaan tahtiin, eikä tarvitse nuokkia luokassa, hän perustelee.

2 Verkkokouluttaja Riitta Rossi on erityisen innostunut videoista opetuksen välineenä. Kuva on otettu JHL:n keskustoimiston studiossa, joka on omiaan videoiden kuvaamiseen.

3 Verkko-opiskeluun riittää tietokone ja nettiyhteys – ja tietenkin aito kiinnostus opiskelua kohtaan.

4 Tästä alkaa opin polku.

Useimmiten verkkokoulutus tapahtuu opiskelijan vapaa-ajalla, mutta joihinkin kursseihin henkilöstön edustajat voivat käyttää myös työaika.

- Työajan käytöstä pitää sopia aina työnantajan kanssa paikallisesti, ohjeistaa Rossi.

Sopii etenkin kouluallergikolle

Porilainen valvomonhoitaja/luottamusmies **Ville Laiho** osallistui viime syksynä Uuden luottamusmiehen verkkokurssiin ja suosittaa verkossa opiskelua muillekin.

- En ole koskaan viihtynyt luokassa, koska minua alkaa aika nopeasti haukottaa. Siksi valitsin verkkokurssin, hän perustelee.

Kurssi kesti pari kuukautta ja sisälsi tehtäviä, jotka sai tehdä omaan tahtiin ja lähettää opettajalle arvioitavaksi.

- Sisältö oli hyödyllinen ja muutenkin ok, mutta ihan niin syväälle ay-toiminnan juurille ei peruskurssilla olisi tarvinnut sukeltaa, hän sanoo.

Laiho ei kaivannut lähiopetusjaksoja tai muiden kurssilaisten tapaamista - hänelle riitti, että saattoi käyttää yhteistä keskustelufoorumiä yhteydenpitoon.

- Suosittelen verkko-opiskelua muillekin "kouluallergiaa" poteville, joille tietokone ja ohjelmat ovat edes jollain lailla tuttuja, hän rohkaisee. □

KAIKKI KOULUTUKSET LÖYDÄT
jhl.fi/kurssit

JHL kouluttaa

Tutustu JHL-opiston kevään kurssitarjontaan. Lue lisää: jhl.fi/kurssit

Sosiaali- ja terveysalan ammatilliset opintopäivät, 2 pv, 9.-10.4., Tampere

Kurssi on tarkoitettu sosiaali- ja terveysaloilla työskenteleville sekä alalle opiskeleville, jotka tulevat Sisä-Suomen tai Pohjanmaan alueilta. Ammatilliset opintopäivät kannustavat oman ammattitaidon kehittämiseen.

Haku päättyy 5.3.2018.

Kasvatuskinkerit, 2 pv, 26.-27.4., JHL-opisto, Helsinki

Valtakunnalliset Kasvatuskinkerit-tapahtuma kokoaa yhteen kasvatusalojen ammatilliset.

Ohjelmassa on huippupuhujia, verkostoitumista ja tuoretta oppia jokaiselle. Osallistua voi kaikkialta Suomesta. Haku päättyy 19.3.2018.

Ravitsemis- ja puhtausalan ammatilliset opintopäivät, 2 pv, 14.-15.4., JHL-opisto, Helsinki

Kurssi on tarkoitettu ravitsemis- ja puhtausalojen ammatillisille, jotka tulevat Etelä-Suomen tai pääkaupunkiseudun alueilta. Ammatilliset opintopäivät kannustavat oman ammattitaidon laajentamiseen.

Haku päättyy 5.3.2018.

JHL tutuksi, teemana kansainvälinen ay-toiminta, 3 pv, 23.-24.4., JHL-opisto, Helsinki

Kurssi on avoin kaikille uusille jäsenille. Sinut lasketaan uudeksi jäseneksi, jos olet ollut liiton jäsen alle kolme vuotta. Lisäksi vanhat jäsenet voivat osallistua kurssille, jos tuovat mukanaan uuden jäsenen.

Kurssilla tutustutaan liiton toimintaan ja jäsenetuihin sekä perehdytään kansainväliseen ay-toimintaan ja solidaarisuustyöhön. Kurssille osallistunut tuntee liiton ja yhdistyksen perustehtävät sekä ymmärtää järjestäytymisen merkityksen.

Haku päättyy 19.3.2018.

Liki 30 vuotta Tampere-talossa

Eija Muhonen lienee ainoa JHL:läinen, joka on kätellyt Yhdysvaltojen presidentti Bill Clintonia.

teksti Esa Tuominen kuva Jyrki Luukkonen

Kun Tampere suunnitteli aikoinaan oman musiikki- ja kongressitalon rakentamista, herättivät suunnitelmat vastalauseita. Sitemmin talosta on tullut menestys, ja kriitikotkin ovat vaienneet.

Eija Muhonen on elänyt Tampere-talon arkea lähes 30 vuotta.

Tampere-talo valmistui vuonna 1990. Oletko siis työskennellyt siellä aivan alusta lähtien?

- Jos ihan tarkkoja ollaan, olin työni vuoksi Tampere-talon kanssa tekemisissä jo ennen kuin talon toiminta käynnistyi. Työskentelin nimittäin rakentamisvaiheen aikana työyhteisöliittymä Konserttitalon toimistosihteerinä. Silloin työhuoneeni sijaitsi työmaaparakissa eikä suinkaan näin hienossa pytingissä kuin nykyisin.

Kuinka sinut rekrytoitiin Tampere-taloon?

- Olin rakennusvaiheen aikana tutustunut talon henkilökuntaan, ja he vihjasivat ensimmäiselle johtajalle **Carl Öhmanille**, että Eija pitää ottaa töihin. Minulle järjestyi lyhyt rupatteluhetki Öhmanin kanssa, ja asia oli sillä selvä.

Millaiseen tehtävään sinut palkattiin?

- Ryhdyin puhelinvaihteen hoitajaksi, minkä lisäksi hoidin henkilökunnan infopistettä, kulunvalvontajärjestelmää sekä tulevaa ja lähtevää postia.

Opastin myös tilaisuuksien järjestäjiä ja artistejakin, kun he saapuivat taloon.

Olet siis tekemisissä julkkisten kanssa?

- Julkkiksia tässä ammatissa kyllä näkee. Kerran taloon saapui henkilökunnan sisäänkäynnin kautta Yhdysvaltain presidentti **Bill Clinton**, joka amerikkalaisten poliitikkojen tapaan ojensi minulle kätensä pleksin luukusta. Hänellä oli kyllä todella iso käsi.

Olet ollut töissä usean johtajan aikana, ketkä kaikki ovatkaan johtaneet Tampere-taloo?

- Ensimmäinen oli **Carl Öhman**. Sitten tuli **Kaarina Suonio**, hänen jälkeensä **Kalervo Kummola**, ja nyt ohjaksissa on **Paulina Ahokas**.

Kaikki ovat olleet persoonia, mutta samalla taitavia ja aikaansaavia johtajia sekä mukavia ihmisiä.

Miten Tampere-talo on muuttunut vuosikymmeninä?

- Sitä on laajennettu ja viimeksi avattiin Muumimuseo, joka tuntuu vetävän hyvin ulkomaisiakin kävijöitä. Museo on tuonut aivan uudenlaista vipinää taloon. Nyt talon kylkeen aiotaan rakentaa hotelli, jossa konsertti- ja kongressivieraat sekä esiintyjät voivat kätevästi yöpyä.

Sinä et kuitenkaan ole enää entisessä työssäsi keskuksen hoitajana?

- En ole. Jokin aika sitten minulle tarjottiin mahdollisuutta siirtyä aulapalveluun. Tittelinä on nyt aulapalvelutyöntekijä.

Mitä tähän toimenkuvaan kuuluu?

- Myyn lippuja konsertteihin ja Muumimuseoon sekä neuvon ja ohjaan asiakkaita. Meillä on myös museopuoti, josta myyn Muumi-tuotteita.

Vaikka lipunmyynti on Tampere-talossakin siirtynyt paljolti nettiin, ovat monet asiakkaat mielissään siitä, että olemme säilyttäneet myös "vanhanaikaisen" lippumyynnin.

Miten työsi sisältö on muuttunut?

- Saan olla entistä enemmän tekemisissä elävien ihmisten kanssa. Ennenkin puhuin paljon ihmisten kanssa mutta suurimmaksi osaksi puhelimesta. Puhelin on kuitenkin ihan eri asia kuin kasvokkainen kohtaaminen.

Millainen työpaikka Tampere-talo on?

- Täällä viihdytään. Siitä kertoo äärimmäisen pieni henkilökunnan vaihtuvuus.

Onko ylimääräisiä työsuhde-etuja?

- Henkilökunnalla on mahdollisuus tehdä kerran vuodessa opintomatka vastaavaan taloon - välillä ulkomaille, välillä kotimaahan. Suurimman osan matkasta maksaa henkilökuntayhdistys ja jokainen työntekijä itse, mutta myös talo osallistuu kustannuksiin.

Sitä ennen henkilökunta pesee talon ikkunat elokuun hiljaisina viikkoina. Voin vakuuttaa, että pesemistä riittää. Korkean paikan kammoisena olen valinnut itselleni sellaiset ruudut, joihin ulottun tukevasti maan päältä. □

EIJA MUHONEN
Syntynyt 1956

KOTIPAikka
Tampere

PERHE
Aviomies ja avoliitossa asuva tytär

HARRASTUKSET
Lenkkeily, kuntosali ja lukeminen. Odottaa malttamattomana lapsenlapsia.

Motiivini

MILLAINEN AULAPALVELUTYÖNTEKIJÄ OLET?

Olen luonteeltani positiivinen ja huumorintajuinen. Minua on sanottu hyvän hengen luojaksi työyhteisössämme. Vuonna 2016 minut valittiin "vuoden tamperetalolaiseksi".

OVATKO ETURIVIN TAITEILIJAT SELLAISIA DIIVOJA KUIN VÄITETÄÄN?

Minulle kukaan ei ole diivaillut. Kaikki ovat olleet ihmisiksi, ei mitään hysteerisiä kohtauksia.

MISSÄ OLISIT TÖISSÄ, ELLET TAMPERE-TALOSSA?

Jossain sosiaali- ja terveysalan tehtävässä, mutta ei hoitotyössä, koska en kestä veren näkemistä. Sairaalassa olen ollut töissä sairaskertomuspuolella.

Saako töissä enää halata?

Napakka käden puristus, taputus olkapäälle, kevyt halaus. Koskettaa voi monin tavoin, mutta mitkä tavat sopivat työpaikalle?

teksti Virve Järvinen kuvitus Anita Polkutie

Ihanan huomaavainen ihminen. Mitä ihmettä se änkeää iholle? Kun yksi tykkää työkaverin halauksesta, mutta toinen tyrmistyy, on työyhteisössä pohdinnan paikka. Saako ja ylipäätään uskaltaako työtoveria halata? Entä jos toinen loukkaantuu ja itse tulee väärinymmärretyksi? #metoo-kampanja on saanut monen miettimään, olisiko työpaikalla paras pidättäytyä kosketelusta kokonaan.

Kulttuuriantropologi **Taina Kinnunen** ei lämpene totaali kieltäytymiselle, sillä kosketuksella viestitään sanojen tapaan.

- Sekä sanoja että kosketusta voidaan käyttää väärin. Ympäristössä kuultu paha puhe ei kuitenkaan saa tarkoittaa sitä, että jokaisesta on tultava mykkä, Itä-Suomen yliopistossa lehtorina työskentelevä Kinnunen vertaa.

Kosketus rauhoittaa

Kosketuksella voidaan muun muassa tehostaa sanallista viestintää, osoittaa arvostusta ja myötätuntoa ja parantaa työilmapiiriä. Se voi tukea työssä jaksamista ja työhyvinvointia. Hyvässä ja luottamuksellisessa ilmapiirissä kosketaminen on yleensä myönteinen viesti, joka saa elimistössä aikaan rauhoittavia muutoksia.

- Stressihormonien erityis vähenee, ja hyvän olon tunnetta lisäävien hormonien, kuten oksitosiinin, määrä veressä kasvaa. Läheisyshormoni oksitosiinilla on tärkeä merkitys ihmisten välisessä kiintymyksessä jo vauvasta lähtien, psykoterapeutti **Mikael Saarinen** Psykykkisen hyvinvoinnin keskus Kompista kertoo.

Vallankäytön väline

Koskettaminen on kuitenkin kaksiteräinen miekka, joka muuttuu helposti väärässä paikassa tai tilanteessa vahvaksi vallankäytön välineeksi - kaikkea muuta kuin työtovereita lähentäväksi tekijäksi. Näin käy esimerkiksi silloin, kun ylemmässä asemassa oleva mies koskettaa naispuolista alaistaan kysymättä tältä lupaa.

- Jos ilmapiiri on huono, ei koskettaminen sitä paranna, päinvastoin. Kosketushistorialtaan erilaisten ihmisten vuorovaikutus vaatii yhteensovittamista, Kinnunen painottaa.

Työpaikan kosketuskulttuuria ei voi määrittellä yhden ihmisen kautta, vaan yhdelle työpaikalle mahtuu erilaisia ihmisiä ja käytäntöjä.

- Yhtä, kaikille työpaikoille sopivaa standardia on mahdoton antaa, Saarinen tiivistää.

Tarpeellinen tilannetaju

Ihmisellä on opittu ja pitkälti kulttuurisidonnainen tarve hallita ympäröivää tilaa ja reviiriään. Taustoiltaan ja persoonallisuuksiltaan erilaisten ihmisten reviiri on eri laajuinen, ja jokaisen henkilökohtaista reviiriä tulee kunnioittaa.

- Tuntemattoman ihmisen elekieleen ja reviirin laajuuteen kannattaa tutustua rauhassa eikä säännätä suukottamaan ensi kohtaamisella. Esimerkiksi jos vastapuoli pitää kätelessä kätensä kyynärpäätä suorana, hän tuskin haluaa toista lähemmäksi, Kinnunen huomauttaa.

Koskettamisessa on sävyjä, joiden käyttö vaatii tilannetajua. Esimerkiksi kättelystä tulee intiimimpi, kun siihen yhdistyy tiivis katsekontakti, käsi viipyy toisen kädessä tai puristus kovenee. Olkapäälle taputtaminen ymmärretään usein kannustuksena, olkapäällä lepäävä käsi jo ahdisteluna.

Erilaiset ihmiset, erilaiset tavat

Eri kulttuureissa on omat sääntönsä vuorovaikutustilanteisiin, ja varsinkin monikulttuurisessa työyhteisössä näihin sääntöihin tutustuminen on hyvää työtoveruutta. Kulttuuriltaan erilaisen tai yleensä vieraan ihmisen kohtaamiseen Mikael Saarinen on halaamisesta pitävälle yksinkertainen ohje: kysy suoraan, saako toista halata. Jos halaukset ahdistavat, vastapuoli voi kieltäytyä vaikka sanomalla, että kätelee mieluummin ja toivottavasti tämä sopii myös toiselle.

Halauksesta kieltäytyminen ei tarkoita, että ihminen haluaisi pitää toisiin etäisyyttä - ei vaikka työyhteisössä koskettaminen tutkitusti vähenee, mitä korkeammalle hierarkiassa mennään. Tilanne voi vähitellen muuttua.

- Toisen ihmisen kohtaaminen ja huomioiminen on kosketuksen ensimmäinen taso, ja se kuuluu kaikkiin työyhteisöihin. Työtoveria tervehditään ja häntä kiitetään. Kun ihminen kohdataan rauhassa hänen omissa turvarajoissaan, reviiri voi vähitellen laajentua, Saarinen painottaa. □

5 X KOSKETUS

1

KATSE

Toisen ihmisen huomaaminen on kosketuksen ensiaste. Katse ja hymy kertovat, että iloitset jälleennäkemisestä.

2

OLKAPÄÄ

Toverillinen taputus on hyväksynnän merkki. Olkapäälle laskettu käsi on intiimi ele ja merkki läheisestä suhteesta.

3

SELKÄ

Toisen ihmisen huomion voi kiinnittää koskettamalla selkään. On syytä huomata, että muistisairaana ja aisteiltaan rajoittuneen ihmisen tämä ele voi kuitenkin pelästyttää.

4

KASVOT

Meillä kasvojen aluetta pidetään intiiminä, mutta eteläisessä Euroopassa vieraskin voi saada poskisuudelman.

5

KÄTTELY

Suomessa kättely säästetään kaikille vieraille, Venäjällä yleensä vain miehille. Flunssa-aikaan kättelystä kieltäytyminen ei ole epäkohteliasta.

Toisen ihmisen kohtaaminen ja huomioiminen on kosketuksen ensimmäinen taso, ja se kuuluu kaikkiin työyhteisöihin.

Kun työ vaatii kosketusta

Kun esimerkiksi hoitaja koskettaa hoidettavaa ja avustaja avustettavaa, on kosketuksen laatu ammatillista, eli ihminen koskettaa toista ammattiroolin antamalla oikeudella. Tällöin kosketuksen tarkoituksena on välttää pahaa ja vähentää hoidettavan kärsimyksiä, eli pyrkiä auttamaan toista ihmistä.

– Ammatillisen kosketuksen ensisijaisena tavoitteena ei ole näyttää omia tunteita, vaan hoitaa ammattiin kuuluva, eettinen velvollisuus. Ammatillista ja yksityistä minää ei ole helppo erottaa toisistaan. Niiden eron ymmärtäminen on kuitenkin kaiken hoito- ja kasvatustyön lähtökohta, Taina Kinnunen sanoo.

Ammatillinen kosketus on ystävällistä ja asenteeltaan neutraalia, mutta kuten ei-ammattilinen myös työrooliin kuuluva koskettaminen on tehokas sosiaalisen vaikuttamisen väline.

Hoidettavan ja avustettavan tahtoa tulee aina kunnioittaa. Pakottava kosketus on sallittu ainoastaan tilanteissa, joissa asiakkaan henki tai terveys on vakavassa vaarassa. Jos toimenpide vaatii toisen ihmisen reviirin rikkomista, pitää asiasta kertoa ennakoon.

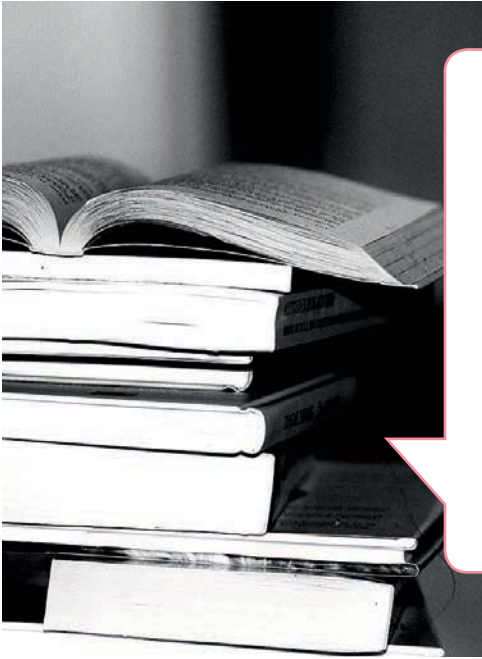
Ammatillinen kosketus hyödyttää kaikkia osallisia.

LUE LISÄÄ Taina Kinnunen, Vahvat yksin, heikot silyityksin. Kirjapaja, 2013

Ammatillinen kosketus on ystävällistä ja asenteeltaan neutraalia, mutta joissain tilanteissa se on myös tehokas sosiaalisen vaikuttamisen väline.

RAATI

Minkä kirjan luit viimeksi?

KESKIVIIKKONA 28. helmikuuta vietetään Kalevalan ja suomalaisen kulttuurin päivää. Se on hyvä syy tarttua kirjaan!

Motiivi kysyi JHL:n jäseniltä, minkä kirjan he ovat lukeneet viimeksi. Mahtuuko lukulistalle runoja tai novelleja vai pelkkää jännitystä ja dekkareita? Vai jäävätkö kirjat toiseksi television tai somen seuraamisen rinnalla? Vastauksiin osui niin lukutoukkia kuin niitä, jotka kiertävät kirjat kaukaa.

TULEEKO MIELEESI KYSYMYS,

jonka haluaisit esittää JHL:n jäsenille?
Lähetä se osoitteeseen motiiviraati@jhl.fi

Kirsimarja Alonen
tullitarkastaja
TURKU

Kirjat eivät ole oikein koskaan kuuluneet elämäni – paitsi lapsena, jolloin kävin kirjastossa ja luin paljon. Niiltä ajoilta minulla on Gunnel Linden ”Pomppo ei tottele ketään”. Isäni hankki siihen kirjailijan omakätisen signeerauksen.

Viimeksi luin isoisäni isästä tehtyä sukututkimusta. Somessa en viihdy, mutta luen Turun Sanomia.

Kirjallisuus ei ole minun juttuni, kun taas musiikki, laulamini ja tanssiminen ovat! Toimin vapaa-ajallani solistina kahdessa bändissä, toinen soittaa hump-paa ja muuta vanhaa tanssimusiikkia ja toinen heviä. Jos laulun sanat lasketaan runoiksi, niin sitten luen runoja. Niitä pitää lukea sisäistääkseen tekstin, sillä vasta sitten voi laulaa yleisölle.

Satu Kallio
kihlakunnanulosottomies
ESPOO

Luen paljon, mutta koska työni on suhteellisen raskasta, menee lukeminen enimmäkseen humpuukin puolelle. Luen siis dekkareita ja muuta aika kevyeksi luokiteltua kirjallisuutta.

Viimeksi luin Clare MacKintoshin trillerin ”Annoin sinun mennä”. Tykkään ylipäättään englantilaisista, ruotsalaisista ja norjalaisista dekkareista. Englantilaiset luen alkukielellä, pohjoismaiset suomeksi käännettyinä.

Kotimaisista kirjailijoista arvostan erityisesti Mauri Kunnasta. Uusin kirja, se Koirien Kalevala, on vielä lukematta.

Olen tutustunut myös E-kirjoihin ja äänikirjoihin, mutta en tykännyt niistä. Kirja pitää lukea kirjana suoraan paperilta.

Päivi Ruskamo
lastenhoitaja
VEHMAA

Olen lukenut koko Henning Mankellin Wallander-sarjan, viimeksi uusimman osan. Tykkään jännityskirjoista, etenkin Mankellista, koska hänen kirjoissaan jännitys pysyy yllä loppuun asti.

Dekkareiden lisäksi luen kotimaisia klassikoita, esimerkiksi Hilja Valtosta. Runoista puhuttelevat parhaiten Eino Leinin ja Tommy Tabermannin säkeet.

Kuuntelen myös äänikirjoja, viimeksi töissä kuuntelin unisatukirjaa yhdessä lasten kanssa, kyllä tykkäsivät! Luen eniten kesällä, ja silloin paras paikka lukea on terassi tai riippukeinu.

Olen ollut 12 vuotta Vehmaan kirjasto- ja kulttuurilautakunnan jäsen. Sekin hiukan velvoittaa lukemaan ja seuraamaan kulttuuria.

Cykel hjälper med arbetspusslet

Arbis byråföreståndare Jan Rundts arbetsdagar består av många olika bitar.

text Michaela von Kügelgen foto Wilma Hurskainen

Orientalisk målning, nybörjarkurs i estniska, mammagympa, jazzdans och vinklubben. Det här är bara några av dagens kurser på Helsingfors svenska arbetarinstitut, mer bekant som Arbis. Under ett läsår ordnas drygt 900 kurser.

Byråföreståndare **Jan Rundt** har jobbat tio år i huset och uppskattar framförallt alla trevliga möten med människor.

- Efter jullovet kändes det trögt att komma tillbaka på jobb, men jag råkade vara ensam på kansliet och skötte kundservicen. Det vara några intensiva dagar men det var roligt att prata med olika människor som är intresserade av olika kurser, berättar Rundt.

I det dagliga arbetet är det ändå rätt så sällan som Rundt hinner ta hand om kundservicen. Utöver att han är byråföreståndare på Arbis är han också teamledare för Arbis kansli samt för alla skolsekreterare i de svenskspråkiga skolorna i Helsingfors. Teamledarjobbet fick han när det tidigare självständiga Arbis slogs ihop med sektorn för fostran och utbildning vid Helsingfors stad i juni i fjol.

- Tidigare hade Arbis 27 heltidsanställda men nu är vi en del av ett megaverk med tusentals anställda. På Arbis var vi vana vid att allt fungerar flexibelt, men den här stora sektorn är mer hierarkisk och det finns inte riktigt samma nära kontakt som tidigare, säger Rundt.

Fixar saker

Organisationsförändringen har också haft andra än administrativa följder. Som teamledare har Jan Rundts arbetsdagar blivit mer splittrade. Man kunde nästan säga att hans arbete är som Arbis kursutbud - väldigt varierande.

- På Arbis kansli reder jag ut oklarheter och hjälper. Många kommer in och frågar om diverse detaljer, till exempel problem med en kundräkning. Men jag deltar också i strategimöten som är väldigt långt ifrån vardagen på Arbis, säger Rundt.

Många av mötena är på finska men redan före sammanslagningen hade Rundt nära kontakt med det finskspråkiga arbetarinstitutet eftersom anmälningsverktyget var det samma för båda.

Som teamledare handlar mycket av Jan Rundts arbete om att fixa saker. Nyligen såg han bland annat till att ordna platser på fortbildningar för ett nytt datasystem för alla skolsekreterare som behövde hjälp.

"Det är oroväckande hur framförallt unga har svårt att släppa jobbet."

ARBIS BYRÅFÖRESTÅNDARE
Jan Rundt har varit timplärare i meditation på Arbis och mediterar själv varje dag.

JAN RUNDT cyklar till så gott som alla möten han har runtom i Helsingfors. Det är både snabbt och smidigt men också en andningspaus mitt i arbetsdagen.

- Jag tycker om att kunna känna "där fick jag något fixat till det bättre".

Det är ändå en utmaning att hålla kontakt med det väldigt utspridda teamet som alla har olika behov. Mycket av kontakten sker därför via e-post.

- Vi har ändå en bra stämning inom det nya teamet och vi är alla ute efter att stöda varandra.

Fastän e-posten är ett viktigt arbetsredskap poängterar Rundt att de personliga träffarna också behövs. Därför strävar han efter att besöka skolorna så mycket som möjligt i och med att skolekreterarna efter organisationsförändringen inte längre har någon förman i skolhuset, utan är i stället en del av Rundts team.

- Jag diskuterar med skolekreterarna för att få en inblick i hur allt fungerar och för att kunna ta upp saker med rektorerna.

Möten runtom i stan

Den nästan dagliga frågan handlar om hur mycket tid Jan Rundt kan använda för en enskild arbetsuppgift, vare sig det handlar om något mindre eller något större. Tidigare satt han största delen av arbetstiden på Arbis kansli, men i dagsläget sköter han ungefär hälften av sitt arbete på annat håll än i det kännspaka huset i Tölö.

- Jag springer mycket på möten på utbildningsverkets centraladministration i Vallgård. Mötena kan handla om mycket olika saker - från nya postnummer till datasekretess. I bästa fall hinner jag tillbaka till Arbis efteråt och resten av dagen försöker jag sedan hinna i kapp med mitt övriga jobb, säger Rundt.

Han försöker ändå inte hålla de olika uppgifterna i huvudet utan förlitar sig på anteckningar i kalendern eller på e-posten.

- Mycket är en kapplöpning med mejlboxen, men vi hade en bra föreläsare som uppmanade oss att arkivera mejl som gått igenom och besvarats. Så längden på inkorgen säger mycket om hur mycket som måste göras.

Cykling ger andningspaus

Precis som så gott som alla andra dagar har Jan Rundt cyklat till jobbet också den snöiga vinterdagen i februari när vi träffas. Cykeln har blivit än viktigare för att smidigt kunna ta sig till möten och träffar runtom i Helsingfors.

- I stora delar av stan är cykel det snabbaste sättet att ta sig fram. Dessutom ger cyklandet en skön andningspaus när jag ska från ett möte till ett annat, säger Rundt.

Efter vissa jobbiga möten väljer han också att promenera en bit för att ladda om och säger att han alltid lämnar jobbet på jobbet. Han är förtroendemän och poängterar att arbetet ska kunna passa in i ett normalt liv.

- Vi är bara avlönade för arbetstiden. Det är oroväckande hur framförallt unga har svårt att släppa jobbet.

Under sina år på Arbis har Rundt varit lärare i meditation. Meditationen hänger också med i teamledarens arbetsvardag.

- Jag mediterar varje dag, det håller huvudet klarare och gör mig mer avslappnad och på gott humör. □

Ristiriidoista rakennettu

Kuullanpa tovi Juha Hurmetta, tamperelaista ohjaajaa ja Finlandia-palkittua kirjailijaa, joka sanoo suorat sanat sivistyksestä ja meistä suomalaisista, kaskikansan ja oravanpyytäjien jälkeläisistä.

teksti Ulla Puustinen kuvat Valtteri Kantanen

Kirjailija ja teatteriohjaaja **Juha Hurme** asettuu pitkin pituuttaan maahan, asettaa päänsä puunjuurakkoa vasten ja tähyää kohti pimenevää taivasta. Totisesti, metsän poika! Hurme kertoo vietävänsä yöt usein ulkona, toukokuun alusta aina lokakuulle, ei sentään tähtiä tuijotellen vaan makuupussissa teltan suojassa.

- Kun on ikänsä möyrynyt mudassa, on karaistunut. Hyvän vastustuskyvyn takia en sairasta juuri koskaan, hän selittää ja kömpii kuvaajalta luvan saatuaan pystyyn.

Ihmispäinä on rutiineista tehty. Teltilun ohella Hurmeen tapoihin kuuluu tunti juoksua joka päivä, on kuulunut jo viisikymmentä vuotta. Monomaanisesti, säällä kuin säällä.

- Aloitin treenaamisen vuonna 1968, enkä ole nähnyt syytä lopettaa. Mutta yhtä lailla rääkkään myös sitä osaa ruumista, joka ajattelee, ja teen sen lukemalla. Lenkille lähdän, jotta jaksan taas lukea.

Hurmetta ei tarvitse kauan kuunnella, kun huomaa, että mies on ristiriidoista rakennettu. Ikiliikkuja, hengen kilvoittelija. Biologi, josta tuli kirjailija ja teatteriohjaaja, humanisti siis. Syvälinen pohdiskelija, mutta ei pelkkä runollinen kaunosielu vaan rääväsuu rienaaja. Hiukan hullu, ja silti hirmu viisas. Ja vielä: vakaumuksellinen ateisti, joka äänestäisi kunnallisvaaleissa Jeesusta, jos voisi.

Nokkakolarista se alkoi

Hurmeen palkittu Niemi-teos alkaa rapiat 4,5 miljardia vuotta sitten sattuneesta kosmisesta nokkakolarista. Törmäys sulatti painavat ytimet yhteen Maaksi, jota irtoroina alkoi kiertää kiekkona ja yhdistyi vähitellen Kuuksi.

Siitä on pitkä matka Kansallisteatterin lämpiöön, jossa tätä haastattelua tehdään. Paikka on kuitenkin sama, Siperian ja Skandinavian kainalokuoppana tunnettu Pohjan perukka.

Runsasaseen 400 sivuun kirjailija on tiivistänyt planeettamme synnyn ja Niemen (Suomen) historian ihmiskunnan aamunkoitosta vuoteen 1809. Tuona ajanjaksona tiede otti mittaa taikauksesta ja pisti luun kurkkuun papinkerkeille, jotka saarnasivat luomisoppia ja pelottelivat viimeisellä tuomiolla.

Se matka oli tiedon ja tieteen riemuvoitto, mutta kuinka sitten kävikään? Juuri nyt elämme aikaa, jolloin sivistymättömyydestä on tullut arvo. Yhdysvaltain presidentiksi valitaan mies, joka ei erota faktaa fiktiosta. Ja jonka päätä ei muutenkaan tietopakota. Myös ihan tavallinen kadun tallaaja voi kehua rehvasella sillä, ettei koskaan lue sanomalehtiä tai katso uutisia.

Juha Hurmeen mielestä sosiaalinen media ja kommunikation tiivistyminen tuottavat paljon hyvää, mutta sitten on se toinen, pimeämpi puoli.

- Tyhmyys on nykyään niin hälisevää. On paljon kanavia, joissa omaa tietämättömyyttään voi julistaa ja joiden ääni kantaa kovemmin ja kauemmaksi kuin ennen. Silti uskon ja myös tiedän, että tieto ja tiede vievät ihmiskunnan kehitystä edelleen eteenpäin, hän toppuuttelee.

Että piti tämäkin nähdä!

Sivistys on suhteellisuudentajua ja kykyä yhdistää irralliset tiedonmuruset kokonaisuudeksi, nähdä metsä puilta. Se vaatii työtä ja ponnistelua - kenties juuri siksi populistiset mielipiteet peittoavat nykyään faktat ja vastuu tietojen oikeellisuudesta jää lukijalle ja kuulijalle.

- Onneksi meillä on kohtuullisessa kuosissa oleva koululaitos. Se siirtää vuosisatojen aikana kumuloituneen ja tarkentuneen tiedon sukupolvilta toiselle. En ole huolissani. Tieto voittaa, tyhmäkin sen tietää.

Hurmeelle sivistäminen ja oppiminen tarkoittavat paitsi tietämättömyyden vastustamista myös rauhan työtä.

- Jos siinä epäonnistumme, kuolemme kaikki, hän viittaa ilmastonmuutokseen.

Optimistina Hurme luottaa siihen, että tiede löytää ratkaisut ihmisen aiheuttamaan ekokatastrofin uhkaan ja että oppivina eläiminä osaamme toimia kestävällä tavalla. Mutta optimistinkin hymy hyytyy, kun häntä muistuttaa evoluution kiistävästä presidenttiehdokkaasta **Laura Huhtasaaresta**.

- Että piti tämäkin nähdä! Jokin meidän poliittisessa järjestelmässä on mennyt pieleen, sillä henkilö, joka on noin pihalla todellisuuden rakenteista, ei ole ehdokkuuden arvoinen, hän puuskahtaa.

AIKAJANA

1959

Syntyi Paimiossa

1964

Oppi lukemaan.

1968

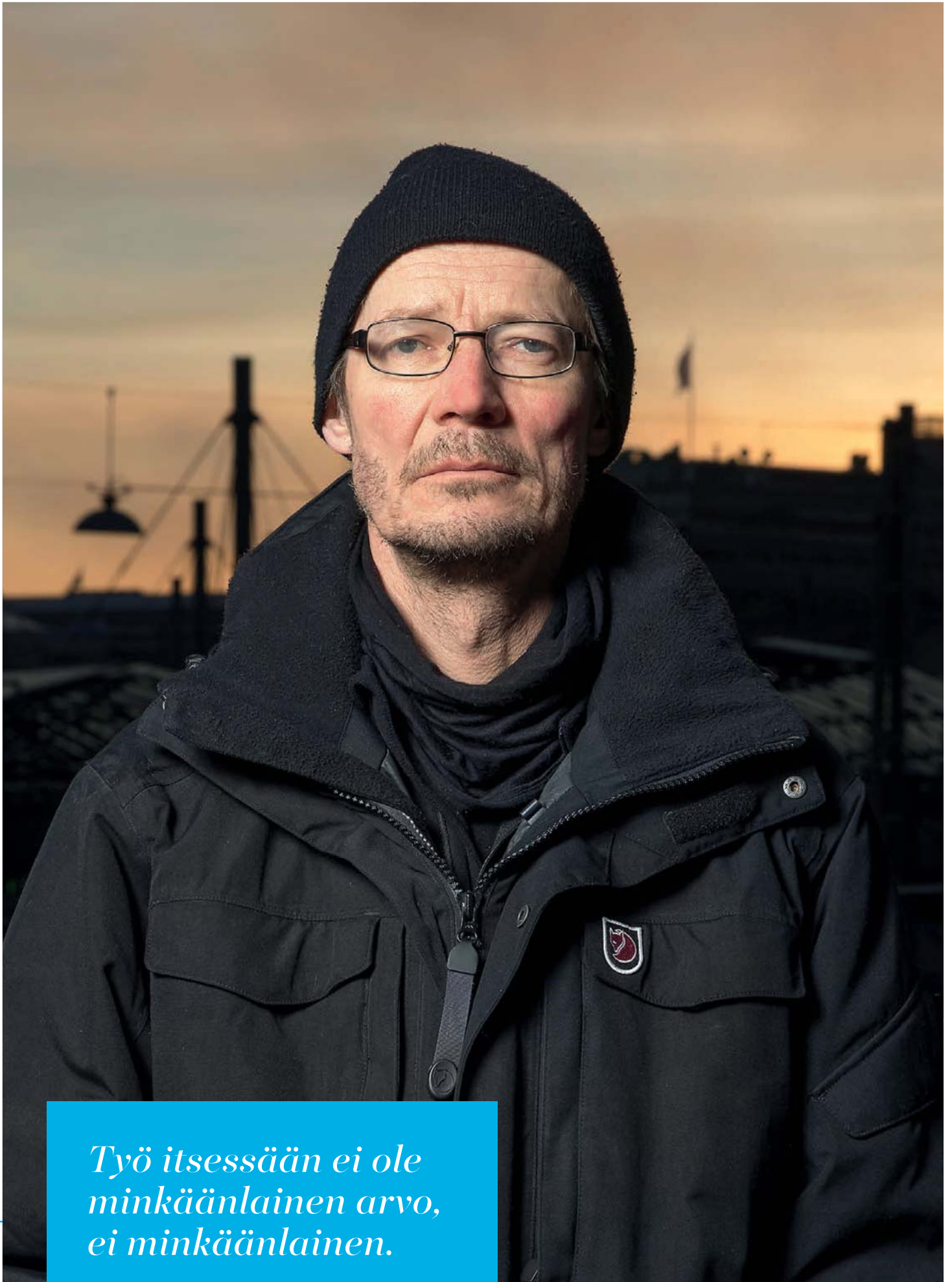
Aloitti säännöllisen treenaamisen.

1982

Keskeytti biologian opinnot, muutti Ruotsiin.

1984

Löysi teatterin Jyväskylässä.

*Työ itsessään ei ole
minkäänlainen arvo,
ei minkäänlainen.*

Finlandia-palkinto on eräänlaista kirjallista lottoa, ja tällä kertaa se osui minulle.

Paratiisissa ei paiskittu töitä

Jatketaan ristiriitojen perkaamista. Ammattiliitoille työ on sama kuin lehmä hinduille, yhtä pyhä.

”Hyvinvointi lähtee työstä”, on perin juurin tuttu slogan ja erityisen ajankohtainen näinä aikoina, jolloin työtä ei riitä kaikille.

Juha Hurme ei voisi olla väitteestä jyrkemmin eri mieltä.

- Työ itsessään ei ole minkäänlainen arvo, ei minkäänlainen. Sen arvo perustuu siihen, mitä tehdään. Kaikenlaisten, täysin hyödyttömien härpäkkeiden tuottaminen nähdään järkevänä toimintana, vaikka se on alusta loppuun rikos ympäristöä vastaan.

Vain toisten ihmisten auttaminen, siis terveydenhoito ja sosiaalityö laajasti ymmärrettyinä, saavat hänen silmissään armon.

- Ehkä myös opetus. Lisäksi arvostan siivoojia, kaikenlaista siistimistä, kierrätystä ja jätehuoltoa. Ne tarkoittavat miljööstä huolehtimista, ja ovat maailman järkevimpää töitä. Siksi on pöyristyttävää, että nämä hienot ammatit kuuluvat huonoimmin palkattuihin, hän sanoo.

Vääränlaisen työn tekeminen on - no, Hurmeen omin sanoin ”ihan perseestä”.

- Työtä työn vuoksi -ideologia juontaa perisyntiin ideasta. Ei paratiisissa tehty duunia, mutta kun Aatami ja Eeva saivat lähtöpässit, heitä rangaistiin työllä. Ihmeen sitkeästi tuo väärinkäsitys on elänyt, ja tietenkin sitä on poliittisesti hyödynnetty ja käytetään nykyäänkin lyömäaseena työttömiä vastaan.

Tavoitteeksi joutilaisuus

Ideaalimaailmassa vallitsisi Hurmeen mielestä joutilaisuus. Siellä ei tehtäisi mitään.

- Siihen mä tähtään. Kansalaispalkan ja robotit ottaisın ilomielen vastaan, jos ne vapauttavat ihmiset työn ikeestä.

Tietenkään tämä ristiriitojen mies ei elä kuten opettaa, sillä hänen ansioluettelonsa on loputtoman pitkä luettelo teatteriohjauksia ja -sovituksia, näytelmäkäsikirjoituksia ja romaaneita.

Juuri nyt Hurme ohjaa omaan käsikirjoitukseensa perustuvaa Lemminkäistä, jonka ensi-ilta on Kalevalan päivänä 28. helmikuuta Kansallisteatterin Piehellä näyttämöllä Helsingissä.

- Se on 30-vuotisen teatteriurani paras näytelmä-käsikirjoitus. Myös harjoituksissa on ollut mahtava meininki, hän kehuu Kalevalan kuvastoa raikkaasti tuulettavaa komediaa ja sen näyttelijöitä.

Eivätkä kiireet siihen lopu: huhtikuussa ilmestyy Hurmeen suomennos ahvenanmaalaisen **Sally Salminen** jo 30-luvulla ruotsiksi kirjoittamasta Katri-nasta.

- Se oli kansainvälinen bestseller, mutta vaiettiin lähes täysin Suomessa. Jos Salminen olisi kulkenut hameen sijasta housuissa, hänet olisi nostettu kirjallisuuden kaapin päälle **Väinö Linnan** rinnalle. Teos on parasta proosaa, mitä tässä maassa on kirjoitettu, hän intoilee.

Vinkeä kirja meistä

Viimeistään viimeisyksinen Finlandia-palkinto nosti Juha Hurmeen kotimaisen kirjailijakaartin kärkeen ja teki hänestä laajan lukijapiirin tutun. Itse hän ei palkinnoista perusta, vaikka mielissään onkin.

- Palkinnot ovat eräänlaista kirjallista lottoa, ja tällä kertaa voitto osui minulle. Aiemmin kirjoittamani Nyljetty ajatukset oli yhtä hyvä muttei päässyt edes ehdolle.

Entä miten Hurme määrittää oman paikkansa suomalaisessa kirjallisessa jatkumossa?

- Olen kirjoittanut viisi hyvin erilaista kirjaa, ja kuudes tulee olemaan taas jotain muuta kuin edelliset. Pidän itseäni aika kiintoisana kirjallisena kokeilijana, vaikka en avantgarde-hurjastelua harrastakaan, hän pohtii.

Kerrassaan vinkeä kirja Niemi onkin; lennokkaalla tavalla kirjoitettu eepos, tiedon palasista koottu mosaiikki ja runsaudensarvi, joka olisi voinut kilpailla yhtä hyvin Tieto-Finlandiasta.

- Niemi syntyi vastareaktiona kaikenlaisille uusurpoilijoille. Hyvässä lykyssä sillä on jotain vaikutusta ajankohtaiseen poliittiseen keskusteluun ja populismin nousuun, mieltii kirjailija.

Osui ja upposi - näin voi päätellä kulttuuriministeri **Sampo Terhon** reaktiosta Hurmeen palkintogaalassa pitämään kiitospuheeseen. Puheessaan Hurme haistatti pitkät nurkkakuntaisuudelle ja kehotti avartamaan maailmankuvaa opettelemalla ruotsia. Tosikoille sekin heitto oli liikaa. □

2009

Joutui psykoosiin, kuukausi suljetulla osastolla.

2012

Julkaisi romaanin Hullu.

2017

Sai Finlandia-palkinnon

2019

Aikoo soutaa Turusta Tukholmaan ja takaisin.

Motiivini

OLET SAANUT FINLANDIA-PALKINNON JA PRO FINLANDIA -MITALIN. MITÄ VIELÄ HALUAT?

No ilman muuta Nobelin kirjallisuuspalkinnon! Hätätilassa voisin tyytyä myös saman hepun rauhanpalkintoon. Joo, näihin mä tähtään.

TERVEISESI TAISTELEVALLE AY-LIIKKEELLE?

Ay-liikettä on kiittäminen siitä, että meillä on täällä aika hyvät oltavat ja Suomi on monella sektorilla tasa-arvoisempi kuin moni muu maa. Mutta ei kannata mennä mukaan mekaaniseen mulle heti kaikki -kilpavarusteluun.

Se riski on olemassa.

Alueelta

Yhdistysten ilmoituksia alueittain. Kokous-, koulutus - ja tapahtumailmoitukset löytyvät myös jhl.fi/tapahtumakalenteri.

Etelä-Suomi

Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveysyhtymän JHL 145

Sääntöm. kevätkokous 21.2. Ravintola Casseli Borupinraitti 4, 15140 Lahti. Kokous alkaa klo 18.45. Ilm. 13.2. mennessä iltapalan vuoksi mirja.honkanen@pohyky.fi.

Vihdin kunnalliset JHL 300

Risteily jäsenille 15.-16.6. Baltic Princess (Turku-Tukholma-Turku). Hinta 65 € ja avec 95 €, sis. kuljetuksen, A-lkhytin, aamiais- sekä lounas bufeen lauantaina. Ilm. virkistystoimikunnalle arkisin klo 17-18 välillä 4.5. mennessä joka on viimeinen maksupäivä myös.

Itä-Suomi

Kontiolahti JHL 297

Sääntöm. kevätkokous 10.4. klo 18 Kahvila Rosalinda, Keskuskatu 14, Kontiolahti. Iltapalaa kahvin kera tarjolla.

Ylä-Savon Sote JHL 698

- Sääntöm. kevätkokous 26.4 klo 18. Paikka ilmoitetaan myöhemmin. Tied. sutinenanne@gmail.com, 0440 212 913. - Teatterimatka Helsinkiin 5.-6.5. Mamma Mia-musikaali. Lähtöpaikka, -aika ja tarkempi aikataulu ilm. myöhemmin. Hinta jäsen 80 €, ei jäsen 170 €. Majoitus Hotelli Anna 1hh, 2 hh tai 4hh. Hinta sis. kuljetus, teatterilippu, hotelliaamias. Huonetoiveet ilm. yhteydessä. Sit. ilm. 28.2. mennessä sutinenanne@gmail.com, anu.roivainen@ylsasavonsote.fi, 0440 212 913. Retki maksetaan yhd. tilille 15.4 mennessä Ylä-Savon Sote JHL 698 ry tilille FI81 5157 8520 0155 64. Maksua ei tule suorittaa ennen ilmoittautumisajan päättymistä!

lisalmen kunnalliset JHL 206

Smartum seteleitä jäsenille yksi 10kpl nippu/jäsen 25 € (norm. arvo 50 €). Varaa liput 7.3. mennessä 040 521 6149 tai teuvo.ryhanen@iisalmi.fi. Lisät. yhd. 206 kotisivuilla. Lippujen lunastus yhd. toimistolta Kauppakatu 24 sovituksi.

Pohjois-Savon erityispalvelujen ammattiosasto JHL 125

Sääntöm. kevätkokous ja päivällinen 13.3. 17 ravintola Huviretki, Puijonkatu 32, Kuopio. Ilm. sihteerialle p. 040 5957 603. Päivällistä varten ilm. 6.3. mennessä sihteerille 0400 595 7603, 6.3 mennessä.

Keski-Suomi

Jyväskylän JHL 616

Teatterimatka Kuopioon 7.4. Esitys on musikaali "Viulunsoittaja katolla", pääosassa Kai Hyttinen. Esitys alkaa klo 13 ja sitä ennen lounas teatterilla. Matkan hinta sis. kyydit, lounaan ja teatteriesityksen jäsen 42 €, avec 70 €. Ilm. viim. 4.3. paivi.tapper@gmail.com, 0400 887 537. Bussireitti ja lähtöpysäkit selvennee myöhemmin, kun tiedetään matkalle lähtijät. Matka maksettava viim. 5.3. tilille FI89 5290 6440 0014 31 saaja JHL 616.

Lappi

Kemi-Torniolaakson erityispalvelut JHL 787

Yhdistyksen kevätkokous 2.3. klo 19 Kerhoravintolassa, Puutarhakatu 9, Tornio. Päätetään yhd. lakkauttamisesta. Ruokailua varten ilm. 27.2. mennessä Mirjalle p. 040 703 2938.

Oulu

Yksityisten alojen JHL 149

Sääntöm. kevätkokous 21.3. klo 18 Ravintola Rauhalassa, Mannenkatu 4 Oulu. Ruokatarjoilu järjestämiseksi sit. ilm. yhd. kotisivuilla jhl149.jhyhdistys.fi viim. 11.3. Hallitus kokoontuu samassa paikassa klo 17.30.

Pohjanmaa

Rannikko-Pohjanmaan - Kust-Österbottens JHL 391

Kevätkokous/vårsmöte 7.3. klo/kl 17 Paikka/plats: Restaurang Crazy Cat, Kauppatori 1, Kristiinankaupunki/Kristinestad.

Pääkaupunkiseutu

Helsingin liikennealan eläkeläiset ry

Kokous 1.3. klo 16 HKL Vallilan varikon ravintola, Hämeentie 86, Helsinki.

Pääkaupunkiseudun yksityisen sosiaali- ja terveysalan henkilökunta JHL 141

Sääntöm. kevätkokous 14.3. klo 16.30 Hotel Arthurissa, Vuorikatu 19, Helsinki. Kokouksen aloitus lohikeitolla. Esitetään 2017 toimintakertomus, tilinpäätös, toiminnantarkastajien lausunto, päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja hallituksen vastuuvapaudesta sekä käsitellään sääntömuutos.

Helsingin sosiaali- ja terveysalan hoitohenkilöstö yhd. JHL 398

- Kevätkokous 14.3. klo. 17. Yhd. oma toimitila, Kustaankatu 4 B, käynti porttikongin sisäpuolelta. Esitellään tilinpäätös 2017. Tarjoilu järjestämissä ilm. 13.3. mennessä 041 533 7259 tai pirkko.makela@hotmail.fi. - Päiväristeily Tallinnaan 14.4. Lähtö Katajanokan Viking Linen terminaalis-ta 11.30, paluu samana iltana 19.30. Omavastuu 20 € jäsen, 52 € ei jäsen, tulee maksaa yhd. tilille 31.3. mennessä (tilinumeron saat ilmoittautuessasi). Ilmoittautuessasi kerro nimi, synt.aika (pvkkv), kansalaisuus (ellei suomi). Lippujen jako satamassa klo 10.00-10.40. Matkalle mukaan passi tai poliisin myöntämä henkilökortti. Buffet-ruokailu laivalla klo 11.45. Olemme varanneet hyttejä matkatavaroille. Sit. ilm. 31.3 mennessä pirkko.makela@hotmail.fi tai 041 533 7259. (Sitova ilm. tarkoittaa, että jos perut 31.3. jälkeen, ei omavastuuta palauteta).

Espoon kaupungin työntekijät JHL 197

- Sääntöm. kevätkokous 12.4. klo 17 Valtuustotalo, Espoon keskus. Kahvitarjoilu klo 16.30 alkaen. Merkkipäivä muistamiset. Arvonta. - Koulutusta Naantalín kylpylässä vain

työssä käyville jäsenille 19.-20.5. Oma-vastuu 30 €. Lisät. ja sit. varaukset Lissu Vuoriranta 26.2. p. 045 151 8899. - Kylpylämatka Viimi Spa Eesti 4.-10.3. Lähtö Espoon keskus klo 9.45, paluu klo n. 21.30. Matkan hinta jäsen 250 € avec 410 €. Sit.ilm. ja maksu heti! Sis. aamiaisen, illallisen ja hoidot kylpylässä. - Pietari ja Karjalankannas 23.-27.4. Lähtö Espoon keskus klo 8, paluu 27.4. n. klo 18. Matkan hinta jäsen 240 € avec 415 €. Sit. ilm. heti! Maksu 16.3. Matka sis. ryhmäviisumin, kuljetuksen bussilla, opaspalvelut, sisäänpääsymaksut, aamiaiset ja illalliset. Ilm. ja tied. Ritva Hansen 0400 668 458, Eläkejaoksen tilinumero FI56 5723 8120 0554 37. - Vasikkasaari kesäkuun alkupuolella, siit. myöhemmin. - Jäsenet nyt huvittelemaan Linnanmäelle, 4 ranneketta/perhe, 2 aikuista ja 2 lasta, lapsen yläikärajä 15 vuotta. Rannekkeen hinta 20 euroa/kpl. Sit. varaukset 12.3. klo 17-19 Lissu Vuoriranta 045 151 8899.

Rinnekodin henkilökunta JHL 598

- Päiväristeily Tallinnaan 21.4. Lähtö klo 10.30 Katajanokan terminaali Viking XPRS. Kokoontuminen terminaalisissa ja lippujen jako alk. klo 9 Gafe Terminus, 4krs. Tallinnassa klo 13 ja paluu klo 17 A-terminaali (laivalla viim. klo 16.40) klo 17 ruokailu The Buffet, sis. ruokajuomat olut/viini. Saapuminen Helsinkiin klo 19.30. Klo 20 Kuljetus Rinnekotiin, lähtö terminaalin edestä. Risteilyn hinta JHL598 jäsen 25 €/avec 44 € sekä lisämaksusta kuljetus satama-Rinnekoti 10 €. Matkatavaroita varten hyttejä yhteiskäytössä. Ilm. tapahtuu maksamalla risteily ennakkoon JHL598 pankkitilille FI97 4260 0010 0046 92. Maksun saaja Rinnekodin henkilökunta JHL ry, viesti maksuun TALLINNA 2018/ ilm. nimi ja syntmäaika. Eräpäivä/viimeinen ilm. 16.3. Ilm. saat vahvistuksen, kun ilm. maksu on tilillä. Lisät. 050 304 7388 tai jani.rentola@rinnekoti.fi. Mukaan passi tai muu poliisin myöntämä virallinen henkilöllisyystodistus (ajokortti ei kelpaa). - Musikaalilippuja Mamma Mia-musikaali 19.5. klo 14 Messukeskus Amfi-teatteri, Helsinki. Lipun hinta jäsenistölle 40 €. 1 lippu/ jäsen. Ei avec-mahdollisuutta. Lippujen varaukset ja lisät. 30.3. mennessä 050 304 7388 tai jani.rentola@rinnekoti.fi.

Satakunta

Ulvilan JHL ry 465

Teatterielämys jäsenelle ja seuralaiselle 7.4. klo 19 Porin Rakastajat -teatterin esitys "Elämä kunnossa", (kesto 1 h 50 min.). Liput 27/23/15. Istumapaikat vapaavalintaiset. Narikkamaksu 2 € (maks. itse). Kuljetus omilla kyydeillä. Yhd. tuki jäsenelle 17 €. Sit. ilm. ja maksut 7.3. mennessä 050 533 5704 tai pirjo.enonkoski@ulvila.fi. Ulvilan JHL tilinro FI97 5700 2040 0390 81.

Sisä-Suomi

Nokian JHL ry 105

Kevätkokous 14.3. klo 18 Pikkupippuri, Harjukatu 21, 37100 Nokia. Käsitellään historiikin tekemistä, valitaan uusi varajäsen hallitukseen ja käsitellään sääntömääräiset asiat. Kahvitarjoilu.

Tampereen yliopistollisen sairaalan JHL 139

Sääntöm. kevätkokous 19.3. klo 18 yhd. toimitilassa Pyhäjärvenkatu 5 A, kellarikerros, Tampere. Esillä sääntömääräiset sekä ajankohtaiset asiat.

Tiealan yhdistys JHL 699

Sääntöm. kevätkokous 21.4. klo 13.30 Lahden Cumulus, Kauppakatu 10. Pääteään jäsentapahtumasta 31.8.-2.9. Tallinnassa. Ilm. Tallinnan jäsentapahtumaan Lasse Aveliini 040 728 3800, Marko Hyvönen 0400 483 697 tai Tapio Ristamäelle 040 524 2427. Ilm. voi vaikka heti, kuitenkin ennen kevätkokousta.

Tampereen kaupungin toimistoalan henkilöstö JHL 249

Naisten päivän tilaisuus, myös miehille, Lumoava kauneushoitola, Hämeenkatu 24, 4 krs. 7.3. tai 8.3. klo 16.45 alkaen. Vaihtoehtoina ovat kasvohoito + kosteuttava naamio jaloille tai jalkahoito + kulmien laitto (värjäys ja muotoilu) tai kasvohoito + kulmien laitto. Jäsenhinta jalkahoito on 20 € ja kasvohoito 25 €, viitenumero 2516. Sit. ilm. ja toivomasi päivä 23.2. mennessä 040 724 5774 tai jhl249vapaalla@outlook.com.

Varsinais-Suomi

Suur-Salon JHL 087

Sääntöm. kevätkokous 20.3. klo 18 Salon kaupungintalo, Tammi. Tehdaskatu 2. Käsiteltävät asiat vuoden 2017 toimintakertomus ja tilinpäätös. Uuden

puheenjohtajan valitseminen. Luottamusmiesvalintojen täydentäminen. Kahvitarjoilu klo 17.30.

Liedon JHL 557

Jäsenristeily 10.3. Silja Line Ms Galaxy/Baltic Princess. Ilm.16.2. mennessä anne.ruohomaki@lieto.fi, 045 204 7997. Risteily jäsenistölle eläke- ja ajankoh- taisista asioista. Maksu yhd. tiilille FI76 4309 1440 0003 37. Lisät. ilmoitustauluilta ja yhd. kotisivuilta.

Varsinais-Suomen kunta- alan ammattiyhdistys JHL 287

Teatterimatka 10.3. Rauman Kaupunginteatteriin, Alfredinkatu 2. Koukussa näytös alkaa klo 13. Teatterimatkan hinta on JHL 287 jäseniltä 30 €. Ei jäseniltä 55 €. Hinta sis. matkat, teatterilipun ja yhteisen ruokailun näytöksen jälkeen. Launokorven bussi lähtee Sauvosta klo 10 jatkaen Turkuun ja edelleen Raisio - Masku - Nousiainen - Mynämäki - Rauma. Ilm. yhteydessä ilmoita mistä tulet kyytiin sekä mahdolliset ruoka-aine allergiat. Sit. ilm. 040 753 1675 Pirjo Vahalalle 8.2. mennessä.

Ilmoitusten jättäminen

Yhdistysilmoitukset jätetään osoitteessa www.jhl.fi/toiminta/jarjestotoiminta/yhdistykset/laheta-tapahtuma

Mikäli haluat kokousilmoituksen lehteen, täytä lomakkeen kohta 3, jossa ruksaat kohdan "Haluan tapahtuman myös Motiivi-lehteen".

Jäsenyksikkö tiedottaa

JHL:n jäsenmaksu

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL:n kokonaisjäsenmaksu on 1,38 % ansiotuloista ennen veroja. Liiton osuus jäsenmaksusta on 1,00 % ja työttömyyskassan 0,38 %. Jäsenmaksun voit maksaa joko valtuuttamalla työnantajasi perimään sen suoraan palkasta tai maksamalla sen itse.

Minimijäsenmaksu

Minimijäsenmaksua maksat, jos olet ilman palkkatuloa tai siihen rinnastettavaa tuloa, mutta sinulla ei ole perustetta jäsenmaksuvapautukseen. Minimijäsenmaksu on 8 € kk ja se maksetaan neljännesvuosittain 24 € kerralla.

Eläkeläisen jäsenmaksu

Eläkeläisten jäsenmaksu on 96 € vuodessa ja se maksetaan yhdessä erässä. Eräpäivä on 30.4.2018.

Jäsenmaksuvapautus

Olet oikeutettu jäsenmaksuvapautukseen, jos sinulla ei ole ansiotuloja ja olet:

- kuntoutusrahalla tai -tuella
- perhevapaalla
- palkattomalla sairauslomalla
- työtön (Kelan työmarkkinatuki tai peruspäiväraha)
- koulutustuella (Kela)
- opiskelemassa
- suorittamassa asevelvollisuutta

Muutokset jäsenyydessä

www.jhl.fi/24h > Jäsenyys > Jäsenyyden hoito

Työpaikan vaihtaminen

Aloittaessasi uudessa työpaikassa, pidä huolta, että jäsenmaksut pysyvät ajan tasalla. Voit tilata esitetyt perintäsopimuksen työnantajaperintäävarten (www.jhl.fi) tai pyytää sen jäsenpalvelusta.

Opiskelemissa JHL:n tulkinnan mukaan päätoimisesti

- pääsääntöisesti päivät koulussa
 - oikeus nostaa opintotukea
 - ei oppisopimus- tai monimuoto-opiskelua
 - ei normaalissa päivätyössä
- Ansiotuloista maksetaan vain työttömyyskassan osuus.

Eläke

Ilmoita eläkkeelle jäämisestä jäsenpalveluun, sillä JHL ei saa tietoa mistään muualta. Kerro samalla haluatko säilyttää sekä liiton että työttömyyskassan jäsenyyden. Jos sinulle on myönnetty pysyvä täysimääräinen eläke, et voi enää hyödyntää työttömyyskassan palveluita. Tällöin suosittelemme eroamista työttömyyskassasta. Eroilmoituksen voit tehdä jäsenpalveluun sähköpostilla tai muulla kirjallisella ilmoituksella.

Jäsenpalvelu 24h

Jäsenpalvelu 24h:ssa voit:

- maksaa jäsenmaksusi
- ilmoittaa jäsenmaksuvapaudesta
- päivittää yhteystietosi
- hakea liiton koulutuksiin

JHL:n jäsenmaksu vuonna 2018

Kokonaisjäsenmaksuprosentti säilyy ennallaan 1,38 %.
Jäsenmaksu maksetaan kaikesta ennakonpidätyksen alaisesta ansiotulosta.

Ajankohtaista

Jäsenmaksu on verovähennykselpoinen. JHL toimittaa tiedot maksetuista jäsenmaksuista suoraan verottajalle helmikuussa.

Työaikalaki uudistuu kohti 24/7 yhteiskuntaa

PÄÄMINISTERI Juha Sipilän hallituksen listalla on työaikalain uudistus. Uusi laki korvaa vuoden 1996 työaikalain. Tavoitteena on päivittää laki vastaamaan muutoksia, joita elinkeinorakenteessa, yritysten kansainvälisessä ja kotimaisessa toimintaympäristössä sekä työn tekemisen tavoissa on tapahtunut.

Työaikalakia pohtinut kolmikantainen työryhmä jäi viime kesänä rajusti erimieliseksi. JHL otti kantaa lausunnossaan muun muassa joustotyöhön, jaksotyön käytön laajentamiseen, enimmäistyöajan ylitykseen ja työaikapankkiin. Viime syksyn jälkeen on ollut hiljaiseloa, mutta näillä näkymin hallituksen esitystä laiksi voi odotella aikaisintaan touko-kesäkuussa. □

JAKSOTYÖN LAAJENTAMINEN?

Hallitus esittää jaksotyön käytön laajentamista. JHL näkee sen kiihdyttävän kehitystä 24/7 -yhteiskunnaksi ja lisäävän ympärivuorokautisten palvelujen tarvetta. Jaksotyössä ei ole rajoitettu työpäivän enimmäispituutta, mikä mahdollistaa jopa 15-tuntiset työpäivät. Jaksotyö lisää yötyötä ja on ilman laajenuksiakin yleistyoaika suurempi riski työntekijän terveydelle. Se vaikeuttaa työn ja vapaa-ajan yhteensovittamista.

PITENEEKÖ VIIKKOTYÖAIKA?

Uudistuksessa ehdotetaan, että Suomen työaikalakiin sisällytettäisiin laaja mahdollisuus sopia työehtosopimuksin millä tahansa toimialalla, missä tahansa tehtävissä EU:n työaikadirektiivin tarkoittaman 48 tunnin viikkotyöajan enimmäismäärän ylitys. Laajennusta perustellaan muun muassa sairaalalääkäreiden päivystystyön vaatimuksilla. JHL:n mukaan sillä ei kuitenkaan voi perustella näin suurta laajennusta.

MIKÄ JOUSTOTYÖAIKA?

Merkittävä uudistus olisi joustotyöaika ajasta ja paikasta riippumattomassa työssä. Joustotyö koskee lähinnä rajattua asiantuntijajoukkoa. Joustotyöaika noudatettaessa työntekijä päättäisi työajastaan sekä työntekopaikastaan. Työnantaja taas määritteli tehtävät, tavoitteet sekä kokonaisaikataulun. Joustotyöaika voisi olla hyvä asia, jos työaika joustaisi myös työntekijän tarpeista eikä siihen liity säännöllisen tai viikoittaisen työajan pidentämistä.

TYÖAIKAPANKIN MAHDOLLISUUDET?

Työaikapankki voi olla sekä työnantajille että työntekijöille toimiva ja kannatettava vapaa-aikaa kartuttava järjestelmä. Siksi työaikapankkijärjestelmistä on jo sovittu laajasti työehtosopimuksissa. Uusi lakiluonnos antaisi liian laajan mahdollisuuden sopia rahamääräisten etuuksien, kuten osuuhdelisien, siirtämisestä työaikapankkiin. JHL ei kannata sitä, että työaikalaki mahdollistaa palkkaetuksista sopimisen toisin yksilötasolla.

Keijo Tarnanen
Lakimies
Oikeudelliset asiat

TYÖAIKALAILLA voidaan ohjata yhteiskunnallista kehitystä niin, että työntekijälle haitallisia työaikamuotoja ja työvuoroja käytetään vain silloin, kun se on aivan välttämätöntä. Esitys sisältää paljon ongelmallista työsuojelun näkökulmasta. Myöskään työntekijän vaikutusmahdollisuudet työaikoihinsa eivät lisäänty, ja esitetyt muutokset niiden lisäämiseksi ovat riittämättömiä.

LUE ASIASTA LISÄÄ
eduskunta.fi
lausuntopalvelu.fi

Edustajiston kokous

Edustajiston jäsenille/hallituksen jäsenille ja tilintarkastusyhteisölle
JHL:N EDUSTAJISTON SÄÄNTÖMÄÄRÄINEN KEVÄTKOKOUS

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry:n edustajiston sääntömääräinen kevätkokous kutsutaan koolle 31.5.2018. Kokous alkaa torstaina 31.5. klo 10 Helsinki Congress Paasitornissa, Paasivuorenkatu 5 A, 00530 Helsinki.

Kokousta valmistelevat ryhmäkokoukset pidetään samassa paikassa torstaina 31.5. klo 9.

Asiat Kevätkokouksessa asioina ovat sääntöjen 11 § 9. kohdan määräämät asiat.

Kokoukselle tarkoitettut, sääntöjen 11 § 3. kohdan mukaiset aloitteet on toimitettava hallitukselle 31.3.2018 mennessä. Aloiteoikeus edustajiston kokouksille on liiton hallituksen jäsenillä, jäsenyhdistyksillä, yhteisjärjestöillä ja edustajiston jäsenillä. Toivomme, että aloitteet lähetetään jokainen omana kirjeenään. Ne voi toimittaa myös sähköpostitse osoitteella kirjaamo@jhl.fi.

Päivi Niemi-Laine
puheenjohtaja

Håkan Ekström
toimialajohtaja

Edustajiston jäsenille, hallituksen jäsenille ja tilintarkastusyhteisölle
ILMOITUS JULKISTEN JA HYVINVOINTIALOJEN TYÖTTÖMYSSKASSAN EDUSTAJISTON VARSINAISESTA KOKOUKSESTA

Julkisten ja hyvinvointialojen työttömyyskassan edustajisto kutsutaan koolle 31.5.2018 klo 13.15 Helsinki Congress Paasitorniin, Paasivuorenkatu 5 A, 00530 Helsinki

Asiat Kokouksessa edustajisto käsittelee työttömyyskassan sääntöjen 12 §:n 10 momentissa mainitut asiat ja sääntöjen 11 §:n 6 ja 7 momentin mukaiset edustajiston jäsenten vaihdokset.

Työttömyyskassan sääntöjen 12 §:n 6 momentin mukaisten kokoukselle tarkoitettujen aloitteiden on saavuttava hallitukselle viimeistään 31.3.2018. Ne voi toimittaa myös sähköpostitse osoitteella kirjaamo@jhl.fi. Aloiteoikeus edustajiston kokoukselle on kassan hallituksella, asiamiespiireillä ja edustajiston jäsenillä.

Työttömyyskassan sääntöjen 20 §:n 2 momentin mukaisesti työttömyyskassan toimintakertomus ja tilinpäätös sekä tilintarkastajien kertomus lausuntoineen on nähtävänä työttömyyskassan toimistossa 23.4.-27.4.2018 välisenä aikana.

Teija Asara-Laaksonen
hallituksen puheenjohtaja

Pasi Koskinen
kassanjohtaja

Till representantskapets ledamöter, förbundsstyrelsens medlemmar samt revisionsammanslutningen JHL:S REPRESENTANTSKAPS ORDINARIE VÅRMÖTE

Förbundet för den offentliga sektorn och välfärdsområdena JHL rf:s representantskap kallas till möte den 31 maj 2018. Mötet, som börjar torsdag 31.5.2018 klockan 10, äger rum på Helsinki Congress Paasitorni, Paasivuorigatan 5 A, 00530 Helsingfors.

Gruppmötena, som har i uppgift att förbereda mötet, börjar torsdag 31.5.2018 klockan 9.

Ärenden På mötet behandlas de ärenden som anges i 11 §, 9:e punkten i JHL:s stadgar.

De som i enlighet med 11 §, 3:e punkten i stadgarna vill lämna in motioner till mötet, ska sända in dem till förbundsstyrelsen senast den 31 mars 2018. Förbundsstyrelsen, medlemsföreningarna, samorganisationerna och representantskapets ledamöter har rätt att lämna motioner till representantskapets möten. Varje motion ska skickas som ett separat brev. Motioner som sänds per e-post ska skickas till adressen: kirjaamo@jhl.fi.

Päivi Niemi-Laine
ordförande

Håkan Ekström
branschchef

Till representantskapets ledamöter, styrelsemedlemmar och revisionsammanslutningen ETT MEDDELANDE OM ORDINARIE MÖTE FÖR REPRESENTANTSKAPET FÖR ARBETSLÖSHETSKASSAN FÖR DEN OFFENTLIGA SEKTORN OCH VÄLFÄRDSOMRÅDEN

Representantskapet för Arbetslöshetskassan för den offentliga sektorn och välfärdsområdena kallas till möte 31.5.2018 klockan 13.15 på Helsinki Congress Paasitorni, Paasivuorigatan 5 A, 00530 Helsingfors.

Ärenden Representantskapet behandlar på mötet de ärenden som nämns i 12 § 10 mom. i arbetslöshetskassans stadgar samt byte av representantskapsledamöter i enlighet med 11 § 6 och 7 mom. i stadgarna.

De som i enlighet med 12 § 6 mom. i stadgarna vill lämna in motioner till mötet, ska sända dem så att de är styrelsen till hands senast 31.3.2018. Motioner som sänds per e-post ska skickas till adressen kirjaamo@jhl.fi. Kassans styrelse, ombudsmannadistriktet och representantskapets ledamöter har rätt att lägga fram motioner för representantskapet.

Enligt 20 § 2 mom. i arbetslöshetskassans stadgar kommer arbetslöshetskassans verksamhetsberättelse och bokslut samt revisionsberättelsen inklusive utlåtanden att finnas till påseende på arbetslöshetskassans kontor 23.4.-27.4.2018.

Teija Asara-Laaksonen
styrelseordförande

Pasi Koskinen
kassadirektör

MINÄ

Lapset opettajina

Lastenhoitajana 25 vuotta työskennelleen Maija Tiilin yksikään työpäivä ei ole ollut toisensa kaltainen. Se onkin hänen mielestään työssä ihan parasta. Ja se, miten paljon lapsilta oppii arjen viisauksia!

teksti ja kuva Saija Heinonen

10

työkaveria

081

yhdistyksen
numero

50

minuutin
työmatka

1

tunti
aamutoimiin

MAIJA TIILI
syntynyt 1972

KOTIPAIKKA
Helsinki

AMMATTI
lastenhoitaja

TYÖNANTAJA
Helsingin kaupunki
Päiväkoti Loiske

HARRASTUKSET
koiran kanssa ulkoilu,
touhuaminen lasten
kanssa

JHL:N JÄSEN
vuodesta 2000

ainakin

15

luistelukertaa
talvessa

2

puhelin-
numeroa
muistaa
ulkoa

60

olisi lasten-
hoitajille sopiva
eläkeikä

13

eri päivä-
kodissa
työskennellyt

*Lasten kanssa
työskennellessä pysyy
itsekin sopivasti lapsen-
mielisenä.*

TAHDOTKO

UUSILLE
URILLE
YAMK-
TUTKINNON
KAUTTA?

I
TAHDOTKO KEHITTÄÄ ASIAKASLÄHTÖISIÄ PALVELUJA?
KIINNOSTAAKO HYVINVOINTIALAN YRITTÄJYYS?
Johtamisen ja yhteiskunnallisesti vaikuttavan palvelutuotannon kehittäminen

II
TAHDOTKO EHKÄISTÄ ERIARVOISUUTTA
SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUJA KEHITTÄMÄLLÄ?

Osallisuuden edistäminen ja sosiaalinen kuntoutus

III
TAHDOTKO KANSAINVÄLISELLE URALLE
JOHTO-, SUUNNITTELU- JA KEHITYSTEHTÄVIIN?

Global Health Care: disaster management and emergency preparedness

HAE 14.-28.3.

diak.fi/yhteishaku

Diak

KOHTUUDEN PUOLELLA.

Työn arvostuksen pitää näkyä myös leivän päällä.
Kohtuullinen toimeentulo kuuluu kaikille.

JHL neuvottelee, jotta jäsenistömme yhteiskunnallisesti tärkeän työn arvostus näkyisi kukkarossa ja hyvinvointina työelämässä.

Liity ammattiliittoon: [JHL.FI/LIITY](https://www.jhl.fi/liity)

Aktiivimalli – susi syntyessään

Aktiivimallia vastustanut mielenosoitus kokosi tuhatmäärin osallistujia Helsingin Senaatintorille helmikuun alussa. Kansalaiskokouksen viesti oli: jo riittää työttömien kyykyttäminen.

teksti Ulla Puustinen kuvat Saija Heinonen

Mikäli pääministeri **Juha Sipilän** (kesk.) hallitus luuli työttömyysturvan uudistusta laatiessaan, että aktiivimalli otetaan vastaan napinoitta, ei luulo ollut tiedon väärti. Mallia vastustava kansalaisaloite keräsi kahdessa kuukaudessa noin 140 000 allekirjoitusta.

Näyttävin ja kuuluvain voimannäyttö aktiivimallia vastaan oli SAK:n ja sen muutaman jäsenliiton järjestämä poliittinen #Äänityöttömälle-mielenosoitus, joka keräsi noin 7 000–8 000 osallistujaa Helsingin Senaatintorille.

Paljon kritisoitavaa

Mikä mallissa kiehuttaa kansan mieltä? Useimpien mielestä malli lisää työvoimapaalveluihin liittyvää byrokratiaa ja on omiaan vaikeuttamaan pientuloisten työttömien entuudestaan ankeaa arkea.

Moni mallia kritisoinut kokee, ettei se kohtele työttömiä tasapuolisesti. On eri asia asua Pohjois-Karjalassa, missä oli vuoden alussa 10 000 työtöntä työnhakijaa ja vain 700 avointa työpaikkaa, kuin Varsinais-Suomessa, jonka meri- ja auto-teollisuus imuroi työvoimaa koko maakunnasta ja laajemminkin.

Aktiivimalli on apinoitu Tanskasta, missä työvoimapaalveluihin on osoitettu monin verroin enemmän rahaa ja henkilöstöä kuin Suomessa. Meillä työtön ei välttämättä pääse työllistymistä edistäviin palveluihin, esimerkiksi kurssille, vaikka haluaisi.

Eikä työpaikkaa aina saa, vaikka kuinka hakisi, sillä valinnan tekee työnantaja.

- Juuri tässä on aktiivimallin heikoin lenkki. Se rankaisee työtöntä sellaisesta asiasta, johon hän ei voi itse teoillaan vaikuttaa, sanoo SAK:n puheenjohtaja **Jarkko Eloranta**.

Aktiivimalli 2 vireillä

Vaikka aktiivimalli astui voimaan kuluvan vuoden alussa, joutuu eduskunta kansalaisaloitteen velvoittamana käsittelemään lakia uudestaan. Myös eduskunta liitti siihen lakia hyväksyessään pöytäkirjan, jonka mukaan mallin toimivuutta pitää seurata ja tarvittaessa muuttaa sitä.

Positiivista on myös se, että työllisyyspalveluihin on tulossa lisärahaa noin 10 miljoonaa euroa, myöhemmin ehkä enemmänkin.

#Äänityöttömälle-mielenosoituksella haluttiin vaikuttaa myös seuraavaan työttömyysturva-uudistukseen, niin sanottuun aktiivisen työhaun malliin. Se velvoittaisi työttömät hakemaan vähintään yhtä työpaikkaa joka viikko ja raportoitmaan työhaustaan verkossa. Jos työhakemuksia ei kertyisi riittävästi, uhkaisi työtöntä 60 päivän karenssi, eli korvaukseton määräaika. Mallia valmistellaan parhaillaan työ- ja elinkeinoministeriössä, joten sen sisältö saattaa vielä muuttua.

Mitä sanovat työttömät?

Motiivi kysyi jäsenten kantaa aktiivimalliin. Ensimmäisenä tarinansa kertoo **Pia Männikkö**, 47, Tampereelta.

Väliin työtön muttei koskaan toimeton - niin voi luonnehtia Männikön polkua työelämässä. Juuri nyt hän työskentelee palkkatuella Tesoman terveysaseman arkistossa, mutta toukokuun lopussa työura on taas kerran katkolla.

- Olen oppinut, että nykyajan työelämä koostuu eripituisista pätkistä, ja niistäkin pitää kilpailla samassa tilanteessa olevien kanssa, hän sanoo.

Männiköllä on kaksi tutkintoa, markkinointimerkonomi ja koulunkäynninohjaajan.

- Koulunkäynninohjaajana olen tehnyt lukuvuoden mittaisia pätkiä Kangasalla, Valkeakoskella ja Tampereella. Vakituista paikkaa en ole saanut.

Välillä työuraan on mahtunut vuoden tai parin työttömyysjaksoja. Kerran hän on itsekin irtisanoutunut, koska työ kävi liikaa voimille.

- Koen erityislasten ohjaamisen kutsumustyöksi. Yhdessä vaiheessa uusioperheessämme oli kaksi erityislasta. Oli liian raskasta huolehtia erityisluomiota vaativista lapsista aamusta iltaan, ensin töissä ja sitten kotona. Piti valita joko työ tai perhe. Valitsin perheen, hän sanoo.

Toimettomana hän ei ole ollut silloinkaan, kun on saanut työttömyyspäivärahaa.

- Olen toiminut jo 13 vuotta kosmetiikan suoramyyjänä. Ensin piti kiikuttaa lippua ja lappua

LIITTYÄ
EI ERILAYSSA
SYRJIVÄ
POLITIIKKA

PORKKANAA
EI
KEPPIÄ
Palveluita
pelotellun sijaan
#ÄÄNTYÖTÖMÄLLE

P.I.P.
TIV-ALLI
#ÄÄNTYÖTÖMÄLLE

#ÄÄNI
TYÖTÖMÄLLE

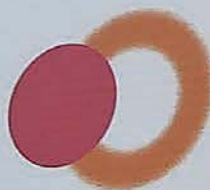
#ÄÄNI
PORKKANAA
EI
KEPPIÄ
Palveluita
pelotellun sijaan
#ÄÄNTYÖTÖMÄLLE

HALLINTO
AKTIIVIMALLI
ON SYVÄLTÄ?
6

#ÄÄNI TYÖTTÖMÄLLE

Mielenilmaus
aktiivimallia vastaan

SAK

JHL

#ayvoiri

#ÄÄNI TYÖTTÖMÄLLE

Mielenilmaus
aktiivimallia vastaan

SAK

#ayvuunnaa

#AANI TYÖTTÖMÄLLE

Mielenilmaus
aktiivimallia vastaan

SAK

JHL

#ayv

JHL

#ayv

JHL

– Aktiivimalli muuttaa työttömän elämän pelkäksi hengissä- pysymis- kamppailuksi.

HELSINKILÄINEN työtön Iivo Ottelin epäilee, että aktiivimallin edellyttämää 18 tunnin pätkätyöpaikkoja ei ole helppo löytää.

työkkäriin ja laatia selvityksiä sivutoimisesta yritystoiminnasta, mutta nykyään se hoituu rutiinilla.

Männikkö kiittelee vuonna 2014 voimaan tullutta lakimuutosta, jonka perusteella alle 300 euron kuukausitulot eivät leikkaa työttömyysturvaa. Hänen yritystulonsa jäävät useimmiten alle sen.

Uusi aktiivimalli mietityttää Männikköä.

- Eikö hallituksen tulisi ennemminkin miettiä, miten työpaikkoja luodaan kuin rangaista työttömiä, hän pohtii.

Myös työttömyysetuuksiin liittyvää byrokraatia pitäisi Männikön mielestä edelleen purkaa - se kannustaisi ottamaan vastaan lyhyitä pätkiä.

- Jos ottaa vastaan työn, josta ansaitsee yli 300 euroa kuussa, joutuu sovittelun päivärahan piiriin. Koska palkkatodistusta saattaa joutua odottamaan, voi seuraavan päivärahan tulo kestää viikkoja, ja joka päivä pitäisi kuitenkin syödä.

Apulainen saa mennä

”Kun ei me voida pitää sinua täällä loputtomiin.” Tällä lauseella työnantaja perusteli kajaanilaisen hoitoapulaisen **Tarja Kyllösen** irtisanomista viime toukokuussa.

Kyse ei ollut siitä, etteikö Kyllönen olisi ollut ahkera. Ongelma oli siinä, että yövuoroa hoitajan työparina tehnyt Kyllönen ei ollut lähihoitaja. Näin ollen häntä ei voitu laskea henkilöstömitoitukseen.

- Ehdin työskennellä melkein kymmenen vuotta siinä hoitopaikassa, alkuun siivoojana ja suurimman osan hoitoapulaisena. Kun omistaja vaihtui isoon hoivaketjuyritykseen, jouduin lähtemään.

55-vuotiaana Kyllönen ei aio ainakaan ensi hätään kouluttautua lähihoitajaksi. Myös siivoustyöt ovat poissa laskuista, sillä hänellä on niskahartiaoireyhtymä, joka estää kokopäiväsiivouksen.

- Olen katsellut henkilökohtaisen avustajan paikkoja ja käynyt parissa haastattelussa. Siinä työssä elämäkokemuksesta on hyötyä, eikä hoitoalan tutkinto ole välttämätön, hän miettii.

Hallituksen aktiivimalli tuntuu Kyllösestä työttömiä syyllistävältä.

- Siinä rangaistaan niitäkin, jotka hakevat työtä mutta eivät yrityksestä huolimatta löydä. Työn saanti ei näillä korkeuksilla ole itsestään selvää.

Työvoimapalvelusta Kyllönen kertoo saaneensa tietoa avoimista avustajan paikoista. Puhetta on ollut myös työnhakuvalmennukseen pääsystä.

- Virkailija on tullut tutuksi, kun olen sinne päin soitellut. Hän on oikein ystävällinen ja lähettelee sähköpostiviestejä ja kirjeitä. Kasvotusten en ole häntä koskaan tavannut.

Huhtikuun alkua Kyllönen odottelee pelonsekaisin tuntein, sillä silloin päättyy ensimmäinen aktiivimallin tarkastelujakso. Uhkana on päivärahan pienentyminen vajaalla viidellä prosentilla.

- Jos työttömyys pitkittyy, pitää auto laittaa myyntiin, vaikka siitä luopuminen voi olla mahdollisen työpaikan kannalta virhe, hän sanoo.

Työhön tai koulun penkille

Helsinkiläisellä **Iivo Ottelinilla**, 40, on kysymys aktiivimallin säätäneelle hallitukselle.

- Anteeksi vaan, mutta mistä niitä kahden tai kolmen päivän työpaikkoja oikein löytyy? Mikä yritys palkkaa työttömän 18 tunniksi, kun pelkkään perehdytykseen menee se aika, hän ihmettelee.

Ottelinin koko työura on ollut katkonainen, ja kaksi viime vuotta hän on ollut yhtäjaksoisesti työttömänä.

- Viimeksi olin puolen vuoden työllistämisyksiköllä Helsingin kaupungilla, Viiskulman terveysaseman vahtimestarina.

Pisimpään Ottelin on huoltanut ja korjannut tietokoneita, mutta tutkinnon puuttuessa ei vakituista työtä ole löytynyt. Työllistymismahdollisuuksiaan parantaakseen hän on suorittanut aikuiskoulun ja mielisi nyt päivittämään ict-alan osaamistaan.

- Kun oikein vaatimalla vaadin, sain TE-palveluista ajan ammatinvalintapsykologille. Hänen kanssaan selvitettiin koulutuspolkuja, ja pari vaihtoehtoa löytyikin.

Amieduun Ottelin on jo laittanut paperit sisään, ja ict-alan tradenomikoulutuksen haku on myöhemmin keväällä.

Miehen ensisijaisena tavoitteena olisi kuitenkin työllistyä. Melkein heti tämän lehtihaastattelun jälkeen hän lumpsii työpaikkahaastattelun.

- Bongasin TE-toimiston sivuilta työllistämistuki-työpaikan erään omakotitaloyhdistyksen talonmiehenä. Lumi- ja pihatöiden lisäksi siihen sisältyy tietokoneiden käyttöön perehdyttämistä.

Ottelin saa pelkkää työmarkkinatukea. Jos siitä vielä leikataan, muuttuu elämä hänen mielestään pelkäksi hengissäpysymiskamppailuksi. □

Mikä ihmeen aktiivimalli?

Eduskunta hyväksyi työttömyysturvan uudistuksen viime joulukuussa äänin 103-90. Laki tuli voimaan vuoden 2018 alussa.

Uudistuksen mukaan työttömyysturvan taso laskee 4,65 prosenttia 65 päivän ajaksi, mikäli työtön ei täytä laissa mainittuja aktiivisuusvaatimuksia. Leikkaus koskee sekä ansiopäivärahan että työmarkkinatuen ja peruspäivärahan saajia. Leikkauksen voi välttää, jos

1. tekee palkkatyötä vähintään 18 tuntia tarkastelujakson aikana
2. osallistuu viitenä päivänä TE-toimiston kursseille tai muihin työllistymistä edistäviin palveluihin
3. saa yrittäjätuloa vähintään 241 euroa kolmen kuukauden aikana.

Aktiivisuutta ei edellytetä, jos työnhakija on hakenut työkyvyttömyys- tai osatyökyvyttömyyseläkettä tai kuntoutustukea tai jos hän toimii omais- tai perhehoitajana.

Malli ei koske myöskään työkyvyttömyyden tai vamman perusteella etuutta saavaa tai kokoaikaisesti lomautettua tai lyhennettyä työviikkoa tekevää. Aktiivisuuden seuranta alkaa vasta 65. lomautuspäivästä lähtien.

Neuvottelutulokset kunta-alalle

Kunta-alalle ja valtiolle on syntymässä runsaan kahden vuoden mittaiset työehtosopimukset. Ne nostavat palkkoja keskimäärin 3,45 prosenttia. Lehden painoon mennessä ne odottivat vielä JHL:n edustajiston hyväksymistä.

teksti Maarit Uusikumpu kuva JHL-kuvapankki

Työehtosopimusneuvottelut ovat pitäneet liiton neuvottelijat kiireisinä koko alkuvuoden. Monet keskeiset sopimusalat, muun muassa kunta, valtio, avain-tes ja rautatiet, ovat jo saavuttaneet neuvottelutuloksen, mutta paljon on vielä neuvottelematta.

Erityisen hankaliksi ovat osoittautuneet yksityisen opetusalan tes-neuvottelut. Myös terveyspalvelualan ja energia-alan neuvottelut jumiutuivat helmikuun puolivälissä, jolloin Motiivi lähti painoon. Sen sijaan henkilökohtaisten avustajien uusi sopimus vahvistettiin jo helmikuun alussa.

Neuvottelutulosten vahvistaminen sopimuksiksi vaatii vielä osapuolten hallintojen hyväksynnän.

Kunta-alan palkkoihin 3,45 %

Kunta-alan sopimuksista saatiin sorvattua neuvottelutulokset 8. helmikuuta.

Uusi sopimus on kestoaltaan 2 vuotta ja 2 kuukautta ja on voimassa 1.2.2018-31.3.2020. Sopimuskaudella palkat nousevat 3,45 prosenttia, ja korotukset noudattavat kierroksen aikana muotoutunutta yleistä linjaa. Myös lomarahaleikkauksen kompensointiin saatiin ratkaisu.

Kunta-alan palkkaratkaisussa on erilaisia korotusosia. Ensimmäisenä vuonna korotukset maksetaan niin kutsutun sekalinjan mukaan, osa prosenttikorotuksina, osa euromääräisinä. Toisena sopimusvuonna korotukset ovat prosentuaalisia.

Ensi toukokuun alussa palkkoihin tehdään yleiskorotus, joka on suuruudeltaan 26 euroa, kuitenkin vähintään 1,25 prosenttia. Euromääräisenä korotus maksetaan 2 100 euron kuukausipalkkaan saakka. Sitä suurempiin palkkoihin korotus lasetaan prosentuaalisena.

Paikallinen järjestelyvaraerä korottaa palkkoja 1,2 prosenttia 1.1.2019. Työnantajan tulee huolehtia siitä, että järjestelyerän käyttö jakantuu mahdollisimman tasapuolisesti eri palkkahinnoitteluliitteiden välillä. Saman vuoden huhtikuussa

palkkoihin tehdään vielä prosentin yleiskorotus.

Tuntipalkkalaiset saavat samat korotukset. Heille yleiskorotus tarkoittaa 1.5.2018 alkaen 15-20 sentin korotusta tunnilta riippuen palkkaluokasta.

JHL:n puheenjohtaja **Päivi Niemi-Laine** pitää tärkeänä sitä, että palkankorotuksiin saatiin euromääräinen korotus.

- Todella monelle liittomme jäsenelle euromääräinen korotus on kannattavampi kuin prosentuaalinen korotus, hän toteaa.

Lomarahaleikkausta korvataan kertaerällä

Viime metreille asti kuntasektorin neuvotteluja hiertäneeseen lomarahaleikkauksen kompensointiin saatiin myös ratkaisu. Lomarahojen kompensointiin saatiin paikallisella tuloksellisuuteen perustuvalla kertaerällä tammikuussa 2019. Kertaerän suuruus on 9,2 prosenttia työntekijän palkasta, ja siihen on varattu 135 miljoonaa.

Mies- ja naisvaltaisten alojen ansiokehitystä ja palkkaeroja pyritään sekä yksityisellä että julkisella sektorilla tasoittamaan pitkäaikaisella palkkaohjelmalla.

Kunta-alalle tärkeitä työryhmiä perustetaan kaksi, niin kutsuttu sote-työryhmä ja työssäoppimista ja työnohjausta tarkasteleva työryhmä. Sote-ryhmässä tarkastellaan sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten asemaa ja sen parantamista. Työssäoppimisryhmä pureutuu työnohjaukseen tavoitteena parantaa työpaikkaohjaajien asemaa. Kaikilla pääsopijajärjestöillä on edustus työryhmissä.

Sopimuksessa parannetaan myös perheellisten työntekijöiden asemaa. Palkallinen isyysvapaa pidentyy 6 päivästä 12 päivään. Lisäksi lapsen hoitovapaa ikäraja nousee 12 vuoteen.

Kunta-alan yleinen virka- ja työehtosopimus on Suomen suurin sopimusala. Sen piirissä on yli 300 000 palkansaajaa.

*Seuraa
sopimusneuvotteluita
liiton verkkosivuilta jhl.fi.*

HENKILÖKOHTAISTEN avustajien sopimus-
ratkaisu tuo parhaimmillaan tuntipalkkaan
jopa 10 prosentin korotuksen.

Valtiolle paikallisia virastoeriä

Valtion sopijaosapuolet pääsivät 9.2. sopuun val-
tion virkamiehiä ja työntekijöitä koskevasta sopi-
muksesta.

Neuvotteluratkaisu sisältää yleisen linjan mukai-
set palkankorotukset. Vuonna 2018 palkkoja koro-
tetaan huhtikuun alusta prosenttin ja kesäkuun
alusta 0,6 prosentin paikallisella virastoerällä.

Vuonna 2019 palkat nousevat huhtikuun alusta
1,1 prosenttia, mutta vähintään 24 euroa. Lisäksi
paikallinen virastoerä korottaa palkkoja 0,75 pro-
senttia.

Lisäksi sovittiin tuloksellisuuteen perustuvasta
kertaerästä, jonka suuruus on 9,2 % kuukausi-
palkasta. Kertaerä maksetaan tammikuun 2019
palkanmaksun yhteydessä.

Ratkaisu sisältää joitakin tekstimuutoksia. Sopi-
mus on voimassa 1.2.2018-31.3.2020.

Rautateille jopa kolmivuotinen sopimus

JHL ja Palta neuvottelivat rautateille 3,2 prosen-
tin korotukset. Palkat nousevat 1.4.2018 alkaen 1,6
prosenttia ja 1,6 prosenttia 1.4.2019 alkaen. Sopi-
mus sisältää myös tekstimuutoksia, jotka liitty-
vät työvuorojen muutostilanteisiin ja yleisiin työ-
sopimuksen muutoksiin.

Sopimus on voimassa 2+1 vuotta, 1.2.2018-
30.1.2021. Se voidaan irtisanoa päättymään vuo-
den 2020 lopussa, jos vuoden 2020 palkoista ei
päästä sopuun 30.11.2019 mennessä. □

NUMEROIN

3,45%

KUNTA-ALALLE

kunta-alan palkankorotuksia ropisee tilille sekä
prosentti- että euromääräisinä korotuksina.

180e/kk

HENKILÖKOHTAISET AVUSTAJAT

henkilökohtaiset avustajat saavat
lisää palkkaa ja valtakunnallisen
vähimmäispalkan 1.3.2019 alkaen.

Voiko kunnan työsuhteeseen ottamisesta valittaa?

Mika Hämäläinen,
lakiasian päällikkö

Oikeudelliset asiat,
mika.hamalainen@jhl.fi

Kunnissa annetaan usein valitusosoituksia. Kunnan viranomaisen työsuhteeseen ottamisesta ei yleensä voi hakea muutosta hallinto-oikeudesta.

VIRKASUHDE JA TYÖSUHDE eroavat toisistaan myös palvelussuhteeseen ottamista koskevien säännösten osalta. Virkasuhteissa hakumenettely on pääsääntö ja siitä säädetään kunnallisesta viranhaltijasta annetussa laissa. Työsuhteeseen ottamista koskevasta hakumenettelystä ei säädetä laissa vaan kunnat voivat itse päättää menettelytavoista.

Kuntatyönantajan viranhaltijalain nojalla tekemään päätökseen haetaan muutosta siten kuin kuntalaisia säädetään oikaisuvaatimuksen tekemisestä ja kunnallisvalituksesta. Tällainen päätös voi olla esimerkiksi virkasuhteeseen ottaminen.

Sitä vastoin työsuhteeseen ottaminen on yksityisoikeudellinen sopimus ja siihen perustuvat vaatimukset käsitellään käräjäoikeudessa. Vaatimuksia voivat olla esimerkiksi työsuhteen irtisanomisperusteiden laillisuuden selvittäminen. Työsuhteasioissa kunnallisvalituksen valitusperusteena ei voida käyttää sitä, että päätös on yksityisoikeudellisten säännösten, esimerkiksi työsuhtelainsäädännön, vastainen. Hallinto-oikeus jättää tällaiset valitukset tutkimatta.

KUNNAT NOUDATTAVAT vaihtelevaa käytäntöä hallintopäätösten tekemisessä työhönotossa. Joissakin kunnissa viranomainen tekee aina ensin hallintopäätöksen työn-

tekijän valitsemisesta tehtävään ja vastan jälkeen työsuhteeseen allekirjoitetaan työntekijän kanssa. Kaksivaiheinen käytäntö saattaa olla perusteltua, jos työntekijä valitaan hakumenettelyllä. Jos hallintopäätös tehdään, päätökseen on aina liitettävä kirjallinen muutoksenhakuohjeus, yleensä ensimmäisessä vaiheessa oikaisuvaatimusohjeet. Valitusosoituksessa tulisi aina todeta erikseen, että hallinto-oikeus ei ota tutkittavakseen valitusta, jossa vedotaan päätöksen työsuhtelainsäädännön vastaisuuteen.

TYÖSUHTEESEEN OTTAMISTA koskevan päätöksen työsuhtelainsäädännön vastaisuutta ei voida tutkia hallintolainkäytön järjestyksessä, koska työsuhteeseen ottaminen on yksityisoikeudellinen sopimus. Hallintolainkäytön järjestyksessä ei voida esimerkiksi tutkia, onko ansiotuneempi hakija syrjäytetty tai onko valinnan yhteydessä syyllistytty syrjintään (KHO 2003:17: Hallintolainkäytön järjestyksessä ei tullut tutkia, oliko kunnan työsuhteisen toimen täyttämiseksi syyllistytty ikäsyrjintään ja sukupuolen perusteella tapahtuvaan syrjintään).

Työsuhteeseen ottamista koskeva päätös ei kuitenkaan aina ole luonteeltaan vain yksityisoikeudellinen. Hallintolainkäytön järjestyksessä voidaan tutkia valitus, jossa vedotaan siihen, että toimeen valitti

henkilö ei ole kelpoinen, koska tällä ei ole hakuilmoituksessa vaadittua tutkintoa. KHO (2006:28) on katsonut, että kysymys siitä, onko työsuhteeseen ottamisen toimen täyttämiseksi noudatettu säädettyjä tai kunnan päättämiä kelpoisuusehtoja, ratkaistaan hallintolainkäytön järjestyksessä.

JOS TYÖSUHTEISEN TEHTÄVÄN kelpoisuudesta ei ole erikseen määrätty, voi työsuhteeseen ottamisesta päättävä kunnan viranomainen päättää vaadittavasta kelpoisuudesta ja valita tehtävään sopivimman henkilön. On kuitenkin otettava huomioon, että kunnallisvalituksen perusteena voi olla myös päätöksenteon menettelyvirhe tai toimivallan ylitys, jotka voidaan tutkia hallintotuomioistuimissa myös työsuhteeseen ottamista koskevassa asiassa.

Työsuhteeseen ottamista ei ole muutoksen jälkeen säännelty niin muutosidonnaisesti kuin virkasuhteeseen ottamista on säännelty kunnallisessa viranhaltijalaissa. Siksi työsuhteisen tehtävän hakumenettelyssä on harvoin sellaisia laillisuusvirheitä, joihin kunnallisvalituksessa voisi menestyksellisesti vedota.

Jos työntekijän kanssa on jo tehty työsuhteeseen ottamista koskeva sopimus, se sitoo kuntaa työsuhtelainsäädännön mukaisesti mahdollisesta valitusprosessista riippumatta. □

Kysy!

Askarruttaako mieltäsi jokin työelämään liittyvä kysymys? Lähetä se osoitteeseen motiivi-lehti@jhl.fi. Välitämme sen eteenpäin.

Lue lisää

ratkaisut KHO 2003:17
ja KHO 2006:28

På svenska

Läs lagkolumnen på www.motiv.fi
fr.o.m. 1.3.

Motiv

VAD ÄR DU BRA PÅ?

Jag är plikttrogen, dvs. jag sköter alla mina uppgifter.

HUR HAMNADE DU I ELBRANSCHEN?

Jag var intresserad av elbranschen, och efter grundskolan började jag studera inom området vid yrkesskolan. Jag fick sommarjobb på Jakobstads Energiverk, och på den vägen är jag. Jag tycker om detta arbete eftersom jag får vara utomhus och ute i naturen.

VILKEN ÄR DIN VIKTIGASTE EGENSKAP?

Uthållighet. Man kan inte fiska om man genast ger upp.

Entusiastisk fiskare

text Heidi Hänninen foto Teemu Hujanen

JAG HAR FISKAT ända sedan jag var barn eftersom min far var en ivrig fiskare. Ett av mina första minnen är när jag var cirka sex år, och min far och morbror gav sig ut på havet och jag väntade på dem på stranden. När jag var tio år fick jag komma med i båten, och på vintrarna var jag förstas redan tidigare med på isen.

På vintern fiskar jag ett par gånger i veckan, och i september-oktober alltid när vädret tillåter. Sommaren är en dålig tid för fiske eftersom strandvattnet är för varmt och fiskarna är längre ut. Även då ger jag mig ut för att fånga abborre några gånger, och en vecka före midsommar är ofta en bra tidpunkt för att fiska skärgårdssik för rökning.

På vintern kan jag nästan fiska på min egen gårdsplan eftersom jag bor endast hundra meter från stranden. På sommaren har jag en nio meter lång Kulkuri 30-båt i fiskehamnen, men jag har nog använt den ganska lite under den senaste tiden.

På sommaren kan man lägga ut nät direkt från båten, men på vintern behöver man ribbor och linor. Då tar fisket mer tid, men å andra sidan får näten ligga på samma platser tills isen går upp. På sommaren är sälarna det största problemet eftersom de har ökat i antal. På de platser där det finns sälarna finns det inga fiskar, eftersom sälarna äter dem direkt ur näten.

TROTS ATT JAG främst fiskar sik, får jag även gös, abborre, gädda, lake, öring och ibland lax. På vintern varierar fångstens storlek mellan fem och femton kilo. De största fångsterna säljer jag till en grossist, och mina egna fiskar röker eller steker jag. Ibland tillreder jag ugnstek eller gravad fisk.

Min största fiskfångst fick jag med min far för cirka 15 år sedan. Det var morgon, vi var ute på havet och skulle ta upp det sista nätet. Det var alldeles fullt av fisk och hade därför kommit upp till ytan. Allt som allt fick vi 325 kilo sik. Så stora fångster får man sällan nuförtiden.

DET BÄSTA MED fisket är att man får vara ute i naturen. Vädret kan ibland skapa utmaningar, särskilt om det blåser eller om det är mycket kallt.

Jag tycker om att fiska och tror att jag kommer att fortsätta så länge som konditionen tillåter. □

MIKAEL PELDAN
född 1971

FÖDELSEORT
Jakobstad

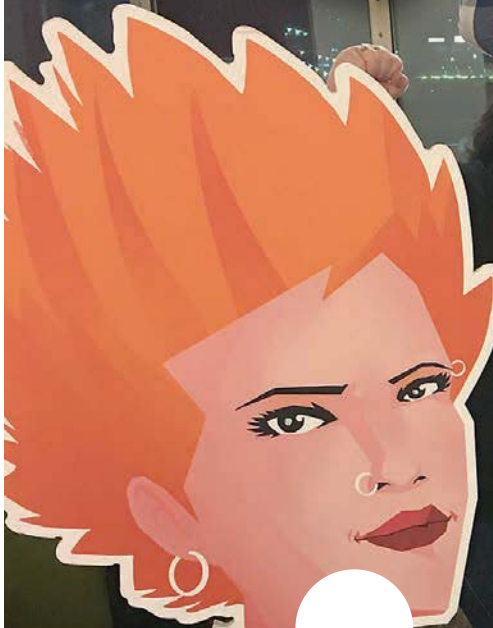
FAMILJ
Jag bor ensam men har en flickvän.

YRKE
Linjemontör,
Herrfors Nät-Verkko

ÖVRIGA INTRESSEN
Jag är sportintresserad, främst följer jag fotboll och FF Jaro, på vintern även ishockey.

Laiva on lastattu opiskelijoilla

Suomen suurin opiskelijaristeily GOOM täyttää tänä vuonna 25 vuotta. JHL on ollut yksinoikeudella ainoana ammattiliittona mukana GOOMilla jo seitsemänä vuotena ja jalkautui risteilykansan joukkoon tänäkin vuonna.

JHL on tarjonnut jo monena vuonna opiskelijajäsenilleen mahdollisuuden osallistua maksutta supersuosituille ja aina nopeasti loppuunmyydylle GOOMille. Talkoolaisia on jokaisella reissulla mukana kymmenkunta. Risteilyn aikana tehdään myös erinomaista jäsenhankintaa.

GOOM on onnistunut luomaan brändin, joka on korkeakouluopiskelijoiden joukossa tunnettu ja suosittu. JHL on saanut olla mukana seilaamassa GOOM-kansan kanssa ja on jatkossakin tiiviisti mukana siellä, missä opiskelijatkin ovat. Heti edellisen risteilyn päätyttyä saamme vastata kysymyksiin, koska ensi vuoden risteilyn ilmoittautuminen aukeaa. Sitä siis odotellessa! GOOMin ja muiden tapahtumien tunnelmia voi käydä katsomassa kuvista vaikka JHL:n nuorten instagramista @jhlnuoret.

Risteilyhumun ja huippuartistien keikkojen välissä on valvutuneilla opiskelijoilla usein hyvin aikaa keskustella ammattiliiton roolista opiskelijan arjessa ja jäsenyyden merkityksestä. Tästä tuloksena on se, että risteilyiltä on tullut vuosien aikana hieman vaihdellen noin kolmestakymmenestä sataan uutta jäsentä. Risteilykansan joukossa on myös yhä enemmän sellaisia, jotka ovat jo aiemmin ehtineet liittyä JHL:n jäseniksi. Kontakteja kolmen päivän laivareissun aikana ehtii luoda useita satoja.

Voi hyvin ravitsemisalalla

JHL:n uusi opas pureutuu ravitsemispalvelualan työhyvinvointi-työturvallisuus- ja työsuojelukysymyksiin.

Ravitsemisalalan erityispiirteitä ovat monesti työn pakko-tahtisuus ja aikapaineet. Opas muistuttaakin hengähtämisen ja palautumisen merkityksestä kiireen keskellä.

Tapaturmien torjunta on keskeinen osa työsuojelua. Esiin nostetaan esimerkiksi työmenetelmien ja työvälineiden vaarojen arviointi ja niihin liittyvien epäkohtien korjaaminen.

Oppaassa kehoitetaan myös pohtimaan sitä, mitkä asiat ovat työssä hyvin ja mistä asioista on mahdollista saada voimia ja innostusta omaan työhönsä.

RAVITSEMIS- JA PUHTAUSALA

Yleisimpiä ammattinimikkeitä: ravitsemistyöntekijä, kokki, suurtaloukokki, keittäjä, laitoshuoltaja, siivoaja, pesulatyöntekijä, konepesijä, sairaalahuoltaja ja siivoustyönjohtaja.

Työelämä yhä ylöspäin

PALKANSAAJIEN näkemykset työnteon mielekkyyden muutoksista olivat viime vuonna myönteisempiä kuin aikoihin. Parantamisen varaakin löytyi.

Työolobarometrin ennakkotiedot kertovat, että irtisanomis- ja lomautusuhkat ovat helpottaneet ja usko uuden työn löytymiseen on vahvistunut.

Arviot oman työpaikan taloudellisesta tilanteesta ovat hyvin erilaisia yksityisellä ja julkisella sektorilla. Yksityisen sektorin palkansaajien silmissä työpaikan taloudellinen tilanne kehittyi pääosin aiempaan parempaan suuntaan, mutta julkisen sektorin työntekijöiden näkemykset ovat päinvastaisia.

Kiireen ei koeta hellittäneen. Vaikutusmahdollisuudet työtahtiin, työtehtäviin ja työnjakoon eivät ole lisääntyneet.

Barometrin mukaan syrjinnän, kiusaamisen ja häirinnän kitkemisessä on myös yhä tehtävää.

Koulutukseen käytettyjen työpäivien määrä on laskussa, vaikka tänä päivänä työ edellyttää uuden oppimista entistä enemmän.

Tiedot perustuvat TEMin tuottaman työolobarometrin ennakkotietoihin. Lopullinen raportti valmistuu syksyllä 2018.

OIKAISU

Sosiaalihuollon ammattirekisteriä koskeneessa viime Motiivin jutussa sivulla 32 oli virheellinen puhelinnumero. Lisätietoa sosiaalihuollon ammattihenkilölaista antaa JHL:n toimitsija Riitta Vehovaara puhelinnumerossa 040 524 8876. Pahoittelemme virhettä.

*Sopimusneuvottelutilanteet elävät,
Seuraa verkossa: motiivilehti.fi
sekä jhl.fi*

Ryhtyisitkö kunnan työn lähettilääksi?

Haku SASKin kunnan työn lähettiläiden koulutukseen on auki 21.2. asti. Koulutus järjestetään 7.–8.4.

Holiday Club Tampereen kylpylässä.
sask.fi

JHL:n blogit – silkkää asiaa

Asiaa, näkemyksiä ja kokemuksia asiantuntijoiden kynästä, JHL:läisille tärkeistä aiheista. Käy lukemassa! JHL blogin voit ladata myös sähköpostiisi rss-syötteen kautta.
jhl.fi -> uutishuone

Gastro-messut 14.3. – 16.3.

Hotelli- ja ravintola-alan ammattilaiset kokoontuvat maaliskuussa Helsingin messukeskukseen Gastro-messuille. JHL on messuilla mukana. Tule moikkaamaan!
gastro.messukeskus.com

KYSY IHMEESSÄ

Milloin voi osoittaa mieltä?

VOIKO TYÖPAIKALTA poistua osoittamaan mieltä milloin vaan ja minkä tahansa asian puolesta tai vastaan?

VASTAUS Perustuslaki turvaa jokaiselle oikeuden osallistua mielenosoitukseen. Myöskään mielenosoituksen järjestämistä varten ei tarvita lupaa, pelkkä järjestäjän ilmoitus poliisille riittää. Ilmoitus on tehtävä viisi päivää ennen mielenilmausta.

Mielenosoituksen osallistuminen omalla ajalla on jokaisen oma asia. Työajalla mielenilmaukseen osallistuminen vapaasti ei ole mahdollista. Omin päin kesken työpäivän ei voi poistua osoittamaan mieltään. Jos taas kyseessä on ammattiosaston tai -liiton päätökseen perustuva poliittinen työtaistelu, vastuu työstä poistumisesta laillisuudesta on päätöksen tehneellä ammattijärjestöllä.

Poliittiset lakot on katsottu oikeuskäytännössä laillisiksi. Jos poliittiseksi väitetty työtaistelu kohdistuu voimassa olevaa työehtosopimusta vastaan, on kyseessä työrauhaveloitteen rikkominen. Asia ratkaistaan viime kädessä työtuomioistuimessa. Jos työtaistelu katsotaan lain vastaiseksi, on seurauksena sakot vastuussa olevalle liitolle ja/tai osastolle. Työnantaja on oikeutettu pidättämään henkilön palkan myös poliittisen lakon ajalta.

Valtion virkamiehet tai kunnalliset viranhaltijat eivät voi osallistua poliittiseen lakoon. Heitä koskee niin sanottu pysyvä työrauhaveloite. Vallitsevan oikeuskäytännön mukaan virkamiesyhdistys ei voi laillisesti tehdä päätöstä poliittiseen lakoon ryhtymisestä. Omalla ajallaan virkamies voi osallistua haluamiinsa mielenosoituksiin kuten muutkin.

Oikeudellinen toimialue, JHL

Kysy ihmeessä

Lähetä kysymyksesi Motiivi-lehdelle osoitteeseen motiivi-lehti@jhl.fi. Välitämme sen eteenpäin aihepiirin asiantuntijalle ja kerromme ratkaisut tällä palstalla.

Förhandlingsresultat i kommunsektorn

Inom kommunsektorn framförhandlades ett drygt två års kollektivavtal. Avtalet höjer lönerna med i snitt 3,45 procent. När tidningen gick i tryck väntade avtalet på JHL:s representantskaps godkännande.

text Maarit Uusikumpu översättning Delingua foto JHL-fotobank

Kollektivavtalsförhandlingar innebär bråda tider för förhandlarna och förbundet. En hel del har redan behandlats men mycket återstår fortfarande att förhandla om. Till och med lindriga stridsåtgärder har behövts, men steg för steg börjar förhandlingsresultat läggas fram för beslut i JHL:s förvaltning.

Inom den största avtalsbranschen, kommunsektorn, staten och även inom järnvägsbranschen har förhandlingsresultat uppnåtts. Parternas förvaltningar ska ännu godkänna resultaten innan de kan bekräftas som avtal. Beslut om avtalen för kommunsektorn fattar JHL:s representantskap, som diskuterar resultaten den 15 februari. När detta skrivs är representantskapets ståndpunkt ännu inte klar. För personliga assistenter tecknades ett nytt avtal i början av februari.

Avtalsperioden för största delen av de kollektiv- och tjänstekollektivavtal som JHL ingått gick ut 31.1. Efter det började ett avtalslöst läge. JHL ökade pressen under förhandlingarna genom att meddela förbud mot övertid och byte av arbetspass bland annat i kommunsektorn, järnvägsbranschen, den privata undervisningssektorn och den privata socialservicebranschen. Efter att förhandlingsresultat uppnås återkallas förbudet mot övertid och byte av arbetspass. Det betyder att förbuden inte längre gäller på järnvägarna och i kommunsektorn. I den privata socialbranschen och den privata undervisningsbranschen förhandlingsbord löper förhandlingarna fortfarande segt.

Lönerna i kommunsektorn höjs med 3,45 %

Det nya avtalet för kommunsektorn gäller i 2 år och 2 månader. Avtalsperioden är 1.2.2018-31.3.2020. Lönerna höjs med 3,45 procent under avtalsperioden och förhöjningarna följer den allmänna linje som utformats under rundan. Dessutom uppnåddes en lösning i fråga om hur nedskärningen av semesterpenningen ska kompenseras.

Löneförhöjningarna följer en så kallad blandad linje. Under det första året betalas en del av förhöjningarna som procentförhöjningar och en del i euro. Under det andra avtalsåret är förhöjningarna procentuella.

I början av maj i år görs en allmän förhöjning av lönerna med 26 euro, dock med minst 1,25 procent. Förhöjningen betalas i euro upp till en månadslön om 2 100 euro. I fråga om löner som är högre än detta beräknas förhöjningen i procent. Den lokala justeringspotten höjer lönerna med 1,2 procent 1.1.2019. Arbetsgivaren ska sörja för att användningen av den lokala justeringspotten fördelas så jämnt som möjligt mellan olika lönesättningsbilagor under beaktande av lönesummorna i bilagorna. I april 2019 görs ytterligare en allmän löneförhöjning om en procent.

Timanställda får samma förhöjningar. För dem innebär den allmänna förhöjningen en löneförhöjning om 15-20 cent per timme beroende på löneklass från och med 1.5.2018.

JHL:s ordförande **Päivi Niemi-Laine** anser att det var viktigt att få till stånd en löneförhöjning i euro. - För väldigt många av medlemmarna i vårt förbund är en förhöjning i euro lönsammare än en procentuell förhöjning, konstaterar Niemi-Laine.

Engångspott ersätter minskad semesterpeng

Dessutom erhöles en lösning på frågan om hur nedskärningen av semesterpenningen ska kompenseras. Denna fråga skapade friktion i förhandlingarnas slutskede. Semesterpengar ersätts med en lokal, resultatbaserad engångspost i januari 2019. Den personliga engångspostens storlek är 9,2 procent av arbetstagarens lön. För den har reserverats 135 miljoner euro.

Inkomstutvecklingen i mans- och kvinnodominerade branscher i den privata och offentliga sektorn granskas med ett långfristigt löneprogram som syftar till att jämna ut löneskillnader mellan mans- och kvinnodominerade branscher.

Två arbetsgrupper som är viktiga för kommunsektorn grundas - en arbetsgrupp för social-

Följ med avtalsförhandlingarna på förbundets webbplats, jhl.fi!

INOM DEN största avtalsbranschen, kommunsektorn och staten, har förhandlingsresultat uppnåtts.

och hälsovårdsbranschen och en arbetsgrupp som behandlar inlärnigen i arbetet och arbetshandledningen. Arbetsgruppen för social- och hälsovården granskar ställningen för yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården och möjligheterna att förbättra den. Arbetsgruppen för inlärnigen i arbetet fokuserar på arbetshandledning med målet att förbättra arbetsplatshandledarnas ställning. Alla huvudavtalsorganisationer är representerade i arbetsgrupperna.

Avtalet förbättrar även ställningen för arbetstagare som har familj. Fadernskapsledigheten med lön förlängs från 6 dygn till 12 dygn. Dessutom höjs åldersgränsen för ledighet för vård av ett sjukt barn till 12 år.

Det allmänna kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalet är Finlands största avtalsbransch. Branschen omfattar över 300 000 löntagare.

Järnvägarna fick rentav treårigt avtal

JHL och Palta förhandlade fram förhöjningar på 3,2 procent till järnvägarna. Lönerna höjs med 1,6 procent fr.o.m. 1.4.2018 och med 1,6 procent fr.o.m. 1.4.2019. Avtalet omfattar bland annat textändringar som gäller byte av arbetsturer och allmänna ändringar i arbetsavtal.

Avtalsperioden är 1.2.2018-30.1.2021. Avtalet gäller 2 + 1 år, vilket innebär att det kan sägas upp så att det upphör i slutet av år 2020, om en överenskommelse om löneuppgörelsen för år 2020 inte uppnås senast 30.11.2019. □

INFO

3,45%

TILL KOMMUNSEKTORN

kommunsektorn får både procentuella och euromässiga löneförhöjningar.

180e/kk

PERSONLIGA ASSISTENTER

personliga assistenter får mer lön och en riksomfattande minimilön från och med 1.3.2019.

Vain elämää

Suomalaisten syntyvyys vajosi viime vuonna 1800-luvun nälkävuosien tasolle. Neljän lapsen isänä hiukan ihmettelen sitä, mutta en toki ole sitä mieltä, että lapsia olisi pakko hankkia. Kansalaisia ei voi velvoittaa vanhemmuuteen, vaikka huoltosuhde niin vaatisikin.

Uutiset Väestöliiton viimevuotisen Perhebarometrin tuloksista saivat minut kuitenkin murheellisiksi. Perheellisten elämä näyttytyy nuorten aikuisten silmissä niin helvetillisenä ruljanssina, että mahdollinen palkinto ei vaikuta vaivan arvoiselta. Vastauksissa toistuivat stereotyyppiset mielikuvat seinällä roikkuvista perhekalentereista, farmari-autolla Prismaan tehtävistä ostosreissuista ja rivitalon pihalla päivystävistä kultaisista noutajista.

Nuoret aikuiset olivat myös hyvin tietoisia isien ja äitien uupumuksesta. ”On ne pienten lasten vanhemmat vaan ihan saatanan kiukkuisia koko ajan”, pohti eräs tutkimukseen vastanneista. ”Työpäivän jälkeen ne vaan kuskaa niitä lapsia harrastuksiin ja sieltä poies”, tuumi toinen.

Koska luonto edelleenkin ajaa tikanpoikaa puuhun, osa vastaajista oli varoittavista esimerkeistä huolimatta kiinnostunut hankkimaan lapsia. Suunnitelma oli kuitenkin selvä: kaksi lasta parin vuoden ikäerolla, jolloin kauhistuttavat ruuhkavuodet olisivat ainakin mahdollisimman äkkiä ohi. Vastaajat eivät tuntuneet miettivän lainkaan sellaista mahdollisuutta, että vanhemman lapsen ollessa pikkusisaruksen syntyessä jo vähän isompi ruuhka jakautuisi kenties tasaisemmin vuosien välille ja vanhemmuuden iloista saisi nauttia pidempään.

Sillä iloahan vanhemmuus enimmäkseen on, uskoakseni useimpien vanhempien mielestä. Mikäli se näyttytyy nuorten aikuisten silmissä silkkana kärsimyksenä, on meidän vanhemmuuden iloista nauttivien velvollisuus ryhtyä oikomaan viestinnällistä harhaa.

Miksi esimerkiksi koko ajan puhumme ruuhkavuosista? Termi on kielteisesti latautunut, eikä sen käyttö ainakaan edistä käyttäjänsä onnellisuutta.

Lapsiperheen arki on sekin mediassa jatkuvasti toistuva sanapari, jolla viitataan tukalaan ja raskaaseen tilanteeseen.

seen. Juuri siihen satimeen joutumista Perhebarometrin nuoret aikuisetkin pelkäävät.

Kuitenkaan ei ole olemassa mitään kaikille lapsiperheille yhteistä elämisen mallia. Kategorisointi unohtaa elämäntapojen moninaisuuden. Sitä paitsi kenen tahansa arki, sekä lapsellisten että lapsettomien, on neutraalisti ilmaistuna ihan vain elämää.

Kiire, riittämättömyys ja oman minuuden ajoittainen katoaminen ovat kyllä itsellenikin tuttuja tunteita. On hyvä, että vanhemmuuden raskaista puolista ei enää vaieta niin kuin joskus ennen. Silti onneakin on. En vielääkään tunne yhtään ihmistä, joka haluaisi luopua lapsestaan tai lapsistaan. Se kertonee siitä, että aivan täydellisestä painajaisesta ei vanhemmuudessa ole kyse. Toivon, että muistaisimme kertoa nuorille aikuisille myös tämän. □

Juha Itkonen

on neljän lapsen isä sekä kirjailija, joka on kirjoittanut useita menestysteoksia ja ollut ehdolla Finlandia-palkinnon saajaksi.

KUVA Wilma Hurskainen

Iloahan vanhemmuus enimmäkseen on, uskoakseni useimpien vanhempien mielestä.

Työttömyyskassan kotisivut uudistuivat

Työttömyyskassan uudistuneet kotisivut julkaistiin tammikuussa. Sivujen sisältöä on suunniteltu käyttäjälähtöisesti ja rakenteessa on pyritty siihen, että tiedot löytyvät entistä helpommin. Kotisivuilla on aivan uusi ilme ja ne ovat responsiiviset, eli mukautuvat hyvin myös mobiilikäyttöön älypuhelimella tai tablettitietokoneella.

Selkeämmät sisällöt

Uusien kotisivujen rakenteessa sivumäärää on vähennetty ja sisältöjä selkeytetty. Tietoa etuuksista löytyy sivuilta kattavasti. Työnhakija löytää toimintaohjeita suoraan oman tilanteensa perusteella (työsuhteeni päättyy, aloitan uuden työn, olen sairaana jne.). Tämä helpottaa merkittävästi oikeiden tietojen ja sopivien ohjeiden löytämistä. Työttömyyskassan käsittelytilanne ja linkit tärkeimpiin palveluihin näkyvät sivuston eri osissa. Sivujen haku-toiminto on entistä kehittyneempi.

Kehitystyö jatkuu

Kotisivujen uudistusprojekti jatkuu vielä jonkin aikaa ja esimerkiksi ruotsin- ja englanninkielisiä sivuja kehitetään edelleen. Toivomme palautetta ja kehitysideoita uusista sivuista sähköpostilla osoitteeseen jhltk_netisivut@jhl.fi. Otamme palautteet ja ehdotukset mahdollisuuksien mukaan huomioon kotisivujen tulevassa kehitystyössä.

Aktiivimalli – tilanteet jolloin aktiivisuutta ei edellytetä eikä seurata

Kaikkia työnhakijoita koskeva aktiivisuuden seuranta alkoi tämän vuoden alussa aktiivimallin tultua voimaan. Vain tietyissä tilanteissa työnhakijoilta ei aktiivisuutta kuitenkaan edellytetä. Aktiivisuutta ei edellytetä jos:

- työnhakija on hakenut työkyvyttömyyseläkettä, osatyökyvyttömyyseläkettä tai kuntoutustukea ja vasta odottaa etuus-päätöstä. Näiden etuuksien vireille laittamisesta ja aikanaan päätöksestä (myös mahdollisesta hylkäävästä päätöksestä) tulee ilmoittaa työttömyyskassalle.
 - työskentelee omaishoitajana tai perhehoitajana
 - saa työkyvyttömyyden tai vamman perusteella maksettavaa etuutta (osatyökyvyttömyyseläke, tapaturmaeläke, vammaistuki jne.). Näissä etuuksissa ratkaisee etuuden tosiasiallinen saaminen, eli etuus tulee olla jo myönnetty ja maksussa.
- Omais- ja perhehoitajuudesta tai työkyvyttömyyden tai vamman perusteella maksettavista etuuksista on toimitettava työttömyyskassalle päätös tai muu luotettava todistus tai selvitys.

Työttömyyskassa ei saa kaikista aktiivisuuden seurannasta vapauttavista tilanteista tietoa automaattisesti, joten tiedon toimittaminen kassalle on silloin hakijan oman ilmoituksen varassa. Työnhakijan on siis tärkeää ilmoittaa työttömyyskassalle omissa tilanteessaan mahdollisesti tapahtuvista muutoksista, jotta aktiivisuuden seurannasta vapautumisen edellytykset voidaan selvittää ja todeta.

eEmeli Puhelinkassa päivystää kellon ympäri numerossa:

010 190 300
ja henkilökohtaisesti maanantai-perjantai klo 9-14.

eEmelissä voit tehdä kokonaan työttömän jatkohakemuksen, saat ohjeita sekä voit tiedustella maksupäivää ja käsittelytilannetta.

(Hinta kiinteästä verkosta soittaessa paikallisverkkomaksu ja matkapuhelinverkosta soittaessa oman operaattorin hinnoittelun mukaan.)

eEmeli
Puhelinkassa

eWertti Nettikassa

on sähköinen asiointipalvelu, jonka kautta voit lähettää hakemukset ja ilmoitukset työttömyyskassaan itsellesi parhaiten sopivana ajankohtana.

eWertti
Nettikassa

Julkisten ja hyvinvointialojen työttömyyskassa

Postiosoite:

PL 100, 00531 Helsinki

Faksi: 010 7703 3235

Sähköposti: tkassa@jhl.fi

Kasko, joka ei jätä tien päälle

***NYT**
**Liittokasko,
Turvakasko tai
Peruskasko**
-50%

Me olemme turvasi tien päällä – joka ikisellä kilometrillä. Liikennevakuutuksen lisäksi löydät meiltä kattavimmat kaskot autollesi. Ammattiliittojen jäsenille räätälöity Liittokasko ei jätä sinua pulaan: sen laaja sijaisautoetu takaa vara-auton käyttöosi parhaimmillaan jopa tunnissa, jos oma ajopelisi saa kohtalokkaan kolhun tai simahtaa teknisen vian takia kesken matkan.

Kurvaa osoitteeseen turva.fi ja päivitä kaskovakuutus ajan tasalle.

* Etu on voimassa verkkokaupassa ja koskee yksityisasiakkaan henkilö- tai paketti-auton uutta Liittokasko-, Turvakasko- tai Peruskaskovakuutusta, jonka alkamispäivä on 5.1.-31.3.2018. Edun saa ensimmäisen vuoden vakuutusmaksusta.

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva • www.turva.fi • puh. 01019 5109

 turva
Hymyile, olet Turvassa